

Št. 082

**MAREC
2013**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Ana Breznik, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Peter Kvac, Barbara Jozelj,

Marko Nakrič, Peter Pitambar Pangerc, Žigažaga

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Nik Knez-posthumno, Janez Kompare,

Laura Ličer, Damjan Majkič, Lea Mihalič, Severa, Tjaša Žurga-Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosim kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana –

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve – FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

vs drugi
vs enakopravni

FUNDACIJA ZA
FINANCIRANJE
INVAZIVSKIH IN
HUMANITARNIH
ORGANIZACIJ
REPUBLIKE
SLOVENIJE

Uvodnik:

NAČELO LOL²A ALI SVET JE POPOLN

foto: osebni arhiv

Načelo LOL²A* je utemeljeno na treh zakonitostih, in sicer: LOslassen = pustiti v miru, Liebe = ljubezen na kvadrat, A = Akcija/reakcija. Z upoštevanjem teh treh zakonitosti, ki imajo fizikalne temelje, naj bi najhitreje, z najmanj truda prišli iz »je stanja«, v stanje, »ki naj bi bilo«. Ljudje se, po mnenju avtorja zakona, znajdemo v prilično nezavidljivih situacijah, ker se ne zavedamo svoje moči. Vse tako kaže, da smo se tudi v Sloveniji le zbudili in začeli ugotavljati, da le nismo na milost in nemilost prepuščeni določenim silam, ampak si lahko življenja krojimo sami. Za življenjski tok veljajo enaki zakoni kot za električnega, pravi avtor zakona LOL²A. Zakon akcija = reakcija preprosto povedano pomeni: če ob steno pritiskem z 10 kg, tudi stena pritiska proti meni z 10 kg. Vse je nihanje oziroma energija, vključno z našimi mislimi. Človek je popoln oddajnik, ker od sebe nenehno pošilja misli. Vsaka ustreza določenemu nihanju in energijskemu potencialu, kar pomeni, da so različni tudi njeni učinki. Močnejše so misli, bolj se uresničujejo z matematično zanesljivostjo. Podobne misli imajo podobne vibracije in se zato privlačijo, nastajajo miselna telesa, ki imajo še večji energijski potencial. In zakon akcija = reakcija pomeni: vsaka misel se vrne k pošiljatelju. Genialno! Seveda se k nam ne vrne točno taka misel, ampak misel take energijske vrednosti. Zakon akcije-reakcije je nezmotljiv. Nima nobene veze z dobrim, slabim ali z moralo, ampak preprosto je. Protesti povzročajo močno energijsko valovanje in seveda so logične tudi reakcije, ki jih povzročajo. Tako so zelo pomembna sporočila, ki jih oddajamo, ne le ta, ki jih kolikor toliko jasno povzemajo mediji, temveč tudi kaj razmišljamo, kako se pogovarjamo ... Protesti sami po sebi še ne bi dosegli določenega rezultata, saj po fizikalni logiki prinesejo odpor. Vendar je razvidno, da se skozi proteste obenem razvijajo nova gibanja, ki gredo v smeri bolj vključujočega odločanja na vseh ravneh. Gibanja, ki se ne ukvarjajo le z nasprotovanjem vladajočim, ampak z vzpostavljanjem drugačne ureditve. Druga zakonitost načela LOL²A je »pustiti v miru«. Kar pomeni sprejeti stanje, ki »je«. Ko hočemo iz »je stanja« preiti v »naj bi bilo stanje«, se »je stanja« ne smemo krčevito oklepiti. Z zadrževanjem in borbo proti njemu ga blokiram, ko ga sprejemem, ga »pustim v miru«. Potem imajo spremembe prosto pot. Gre namreč za čisto logiko: to, kar je, je in zaradi tega se je nesmiselno razburjati. Veliko časa in energije smo porabili za razprave o tem, kako grozno je, kako skorumpirana je država in kako pokvarjene ljudi imamo na vrhu. S tem smo na nek način prispevali k ustvarjanju konflikta. Zdaj pa se dozdeva, da smo sprejeli »stanje« naše politične situacije, pravzaprav celotnega sistema in čas je, da se ga nehamo oklepiti. Obenem je pomembno, na kakšen način bomo dosegli novo želeno stanje. Bojevanje za določen cilj lahko povzroča preozko usmerjenost in omejuje raznolike načine, kako lahko do cilja pridemo. Kadar se zagrizemo osredotočimo na cilj, omejujemo svojo univerzalno inteligenco - osredotočanje pomeni izključevanje in tako ne zaznavamo dobro, kaj se dogaja okoli nas. Električni tok teče najhitreje tam, kjer je upor najmanjši. Seveda to ne pomeni, da se moramo cilju odpovedati. Dovolj je, da se ga zavedamo in ga dojemamo kot nekaj, kar zagotovo bo. Protesti so s svojim protestivskim duhom elegantno poskrbeli za uresničevanje zgoraj navedene zakonitosti. Naša kulturniška, umetniška sredina je poskrbela za zelo pomemben del zakonitosti LOL²A - »pustiti v miru«. Z zabavo in kreativnostjo se razbremenimo naša fokusiranost na cilj, sami sebe in celotne situacije ne jemljemo več tako smrtno resno, odprejo se kanali naše širše inteligence, kar bo pripomoglo k lažjemu in hitrejšemu ustvarjanju želenega stanja. In še zadnja zakonitost, pomembna ne le za protestival, ampak za življenjsko držo. L² pomeni, da se človekov uspeh z več ljubezni ne povečuje linearno, temveč na kvadrat, kar ustreza Ohmovemu zakonu s področja elektrike. Če se napetost (energija, ljubezen) poveča, se učinek poveča na kvadrat. Pri tem razmišljamo o ljubezni v najširšem smislu: o stvarih, ki jih radi počnemo, o ljudeh, živalih, naravi ... Ljubezen v načelu LOL²A pravzaprav pomeni enost, povezanost z vsem. Ne ustvarja odpora in najhitreje pripelje k cilju. Tako človek v svoje lastno dobro ne more storiti boljšega, kot da »ljubi« vse, kar se mu zgodi, predvsem pa sebe, šele potem lahko ljubi tudi vse ostalo. Velikokrat slišana stara modrost, ki pa je ni ravno lahko prenesti v prakso. S popolnim upoštevanjem načela LOL²A se »je stanje« izenači z »naj bi bilo stanjem«, čas med njima se izniči. Tako naj bi bili že tam, kjer hočemo biti, samo zavedati se moramo tega.

Luna Jurančič Šribar

*René Egli, Načelo LOL²A, Svet je popoln. Ljubljana: DZS 1998

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 KRIŽARJEVA KOLUMNA
- 6 EMIČNOST IN UM PROTI HLADU NAŠEGA ŽIVLJENJA
- 8 Z.G.U.B.A.
- 9 TATU ZGODBA
- 10 MESTO ZA VSE
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 BICIKE(LJ)
- 17 SOL IN KOPER
- 18 KRALJI ULICE IN OMAR NABER
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJ IN KRALJ
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 LJUDSKA KUHA
- 27 KLOŠARJI
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

MARE NOVAK

foto: Spela Strelec

Koncem osnovne šole sta me očim in mama vrgla iz hiše, ki je bila očimova. Razlog je bil ta, da je imel očim predpisane tablete, ki sem mu jih jemal, ko sem ugotovil, kako dobro se po njih počutim. Najprej sem živel pri prijatelju, nato pa mi tam ni več ustrezalo in sem šel v skvot. Čez kakšnega pol leta sem spoznal prijatelja, ki me je povabil živeti k sebi. V zameno za brezplačno nastanitev sem skrbel za njegov laboratorij marihuane v kleti. Ves ta čas sem hodil domov na obiske, vendar le zato, da sem lahko naskrivaj pobral tablete. Spoznal sem punco, s katero sva se preselila v skupno gospodinjstvo in tako živela dve leti. Nato je ona odšla z očetom v Rusijo, kjer jo je kasneje prodajal. V tistem času sem potreboval stanovanje, zato sem začel preprodajati drogo. Ko sem imel denar, so se k meni preselili »prijatelji«, ki so se prav tako drogirali. Takrat me to ni motilo, čeprav sem plačeval za vse. Rad sem bil namreč v družbi. Ker sem imel denar, sem si kupil tudi avto, s katerim sem se prevrnil v prepad. Sovoznik je bil precej poškodovan. Vendar me to ni streznilo - ko sem razbil prvi avto, sem si pač kupil drugega. V tem obdobju sem se spet zadeval s tabletami. Tako sem nekega dne zadet z bil smetnjak, ki je podrl tovornjakarja. Tovornjakar je bil huje poškodovan in bi skoraj umrl. Kasneje me je tožil. Po tem dogodku sem prišel k sebi in ne jemljem več tablet, prav tako ne vozim avtomobilov. Trenutno sem na metadonskem zdravljenju.

03
KRALJI
ULICE

**KO SEM IMEL DENAR, SO SE K MENI PRESELILI
»PRIJATELJI«, KI SO SE PRAV TAKO DROGIRALI.
TAKRAT ME TO NI MOTILO, ČEPRAV SEM PLAČEVAL
ZA VSE.**

Ne zaupam domačim
POLITIKOM.
www.brezdomci.org

KRALJI ULICE
Društvo za pomoč in varstvo brezdomnih ljudi
Kamnato pot 16, 1000 Ljubljana

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR
tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

Križarjeva kolumna

KO NE VEŠ, KDO SI !?

Tega ni dolgo. Živel je njega dni najstnik, pravzaprav je še vedno živ. Ta fant je preživel otroštvo v času osladne disko ere, polne živopisnih barv in smešnih pričesk, ter za današnji čas, milo rečeno nenavadne mode - unisex oblačil. Seveda deček ni bil navdušen nad bleščečimi srajcami in poženščeninimi oblačili. Ni bil navdušen nad svojo okolico in v njem je bil še vedno živ duh šestdesetih. Bil je pravi mali hipi, čeprav je svet okoli njega evalviral, najprej skozi japijevsko pretvarjanje, nato preko pankerskih odklonov tedanji družbi in nato skozi reperske rime o masi pleh »pičk« in gorah denarja, ter seveda hitrih avtomobilih. Ta fant ni sledil večini in njihovim sanjam. Hotel je biti nekaj posebnega in si je rekel: »Hipi bom, ti so pristniki«. Tudi ideologija mu je bila blizu, čeprav tedaj ni vedel, da je bila zanj šele drugotnega pomena. Tako se je takoj, ko je dopolnil osemnajst let in naredil vozniški izpit, odločil potovati. Destinacija za vsakega pravovernega hipuzla je bil seveda Amsterdam. Iz prve roke izkusiti sladkosti coffee shopov in njihove ponudbe. Imel je tudi imenitno punco, ki je bila enakega prepričanja, in sicer da je pravo življenje lahko le v stilu - seks, droge in rock'n'roll. Prijatelj in njegovo dekle, sta imela stoenko, morda jo celo današnja mladina pozna. Tako se je pač četverica več mesecev vnaprej dogovorila za izlet življenjske pomembnosti. Denar naj bi varčevali več mesecev, poleg tega pa smo, kot pravi ljubitelji miru in ljubezni, izdelovali tudi nakit, ki smo ga nameravali prodajati, kot dodaten vir zaslužka. Izdelali smo štant v rastafarijskih barvah in ga napolnili z našimi izdelki. Ob dnevu odhoda sta naju lastnika avtomobila (tudi par) na dogovorjenem mestu seznanila s pomanjkanjem denarja za pot. Pravzaprav nista imela niti počenega groša, jaz in moja deklica pa le današnjih tisoč evrov, kar bi zadostovalo le v primeru, da bi imela tudi onadva sredstva v isti višini. Dileme ni bilo, saj smo bili prepričani, da nas bo preskrbela karma. In smo odrinili, proti obljubljeni deželi Nizozemski. V načrtu smo imeli enomesečni izlet po vseh večjih mestih. Prvi spomin, v deželi tam zgoraj, ki ga danes priključem, bi bil za marsikoga sila neprijeten, saj so nam takoj vlomili v stoenko. Seveda pa najstniški hipiji nimajo prav veliko, zato ni nič izginilo. Celo avtoradio (na kasete), so nam pustili, poleg vse ostale šare, ki tako ali tako ni bila nič vredna. V Bredi smo obiskali prvi coffeeshop, ki smo ga zagledali. Zaradi krča v denarnici, smo kupili neko

foto: Pavlina Keše Hratson

oskubljeno tajsko travo, ki nas je tako počila, da smo v avtu meditirali dobre tri ure, preden smo se odpravili novim dogodivščinam naproti. Za prenočišče nismo imeli dovolj, zato smo spali na avtocestnih počivališčih, kjer smo si po balkansko postavili šotor in kampirali. Ko smo prispeli do Amsterdama, smo bili že povsem brez denarja. Seveda smo na plan privlekli naš nakit in ga pogumno ponujali. Z vsakim dnem prodaje smo zaslužili ravno dovolj za bencin do naslednje destinacije, nekaj hrane in za travo, kakopak. Med tem pomanjkanjem je do mene pristopil majhen otročiček z listkom papirja v roki. Preberem in vidim, da je zgodba znana. Njegova mama rabi za »popravilo vesoljske ladje«. Ker nisem imel denarja, se naredim neumnega in mu rečem kar po slovensko: »Ne razumem«, on pa mi odvrne: »Daj mi malo para«. Ko se danes spomnim na ta dogodek, se nasmejim do solz. Po mesecu dni smo si že zaželeli obilnih večerij, tople postelje in vseh materialnih dobrot, ki jih je nudil sladki dom. Po enomesečni turi okoli Nizozemske, smo še poslednjič poskusili prodati nakit, zato smo neki trgovinici z bižuterijo ponudili vse naše umetnine za drobiž, ki je ravno zadostoval za bencin do doma. Dobili smo odrešilni denar in se polni hipuzlarskih spominov, odpravili domov. Pot po nemških avtocestah, je bila v najmanjši meri zanimiva. Skoraj vsak avto nam je trobil in ljudje so nam mahali ter se čudili pravemu socialističnemu avtu, ki suvereno potuje po mogočnem autobahnu. Mogoče smo brzeli z malo več kot sto kilometri na uro, smo pa vendar uživali v vožnji, saj je bil to naš avto. Tako smo si zvečer utrujeni zaželeli počitka. Izbrali smo si popolnoma neobljudeno in neosvetljeno parkirišče ter se odpravili spat. Puncama je bilo v avtu neudobno, zato sta si postlali kar zunaj avta, v

spalkah. Mene je ob prvem svitanju zbudilo trkanje na šipo. »Odpri vrata«, je rekel mož sumljivega videza. Obiral sem se, zato mi je zagrozil, da bo opravil z deklicama. Tako sem urno odprl vrata in nemudoma dobil nož na grlo, prijatelj pa pištolo pod rebra. »Dajta denar!« Kako naj mu razložim, da ga nimava. Naštel sem za 30 evrov kovancev in mu jih stresel v roko. Tu je stvar postala resna. Ker mi ni verjel, se je začelo psihološko mučenje. Od »skidaj gače«, do omenjanja posilstva najinih punc, ki sta ob vsem tem trdno spali, le 15m stran. Kdor je kadarkoli doživel takšno psihološko mučenje, to pa je trajalo celih 45 minut, si je ob tem zagotovo že zaželel konca v smislu: ali me zabodi ali pa me spusti, samo neha me mučiti in poniževati. Med dogajanjem samim, sem si v mislih nešteto krat ponovil številko registrske tablice njegovega mercedesa, v katerem sta mirno sedeli njuni boljši polovici in nemo opazovali dogajanje. Ko je pametnejši od njiju doumel, da denarja dejansko nimava, saj bi mu ga sicer že zdavnaj izročila, mi je vrnil tisto pest drobiža in mi zagotovil, da je bila vse skupaj le šala. Kislo sem se nasmehnil in namignil, da razumem, saj sem si želel konca ustrahovanja. Na policijo dogodka nisem šel prijaviti, čeprav sem do potankosti poznal registrsko številko avtomobila. Odpravili smo se raje domov in to kar čez avstrijske gorske prelaze, ker za avtocesto ni bilo denarja. Zadoščalo ga je komaj za bencin. Tako je torej svojo prvo potovanje preživel fant, ki ni bil zadovoljen s svojo okolico. Danes mi je žal, da nisem bil bolj preprost in si nisem želel predvsem »normalnega življenja«. Kaj pa to naj bi bilo, je pa tema naslednje zgodbe. In potem je bilo ...

Križar

NEUKLONLJIVI

Z VSEH SMERI KLIJE
V PREPRIČLJIV VTIS
IZTRGAN VIDEŽU
NAJBOLJ OBIČAJEN
V PODROČJU
NAŠEGA SVETA
PREPIHAN
V PROSTORU NESLIŠEN
KLJUB OLEPŠAVAM
ZLIZAN KOVANEC
USODNO PRISOTEN
VSAKDAN EDINI
VEČNO CVETI
V MNOGOTEROST

ZUZANNA G. KRASKOVA

MOJA USODNA LJUBEZEN

PROZORNA VREČKICA.
V NJEJ KRISTALČKI METE
OH, LEPOTA!
JE ŽE NA ŽLICI, JE ŽE V IGLI.
HURA!
KO Z IGLO ZADENEM V VENO,
IN POTEGNEM NOTER KRI,
SE MI ZAZDI, KOT DA JE TA RDEČINA KRVI
KOT ODPIRAJOČI SE CVET VRTNICE.
POETIČNO.
LJUBKO.

MARUŠA

Denar

Bi raznosil bone?
Lukež?
Iz nič ustvari nekaj.
Veš, kaj je ljubezen?
Denar na čelu.
Pogoltna sta in
grabežljiva.
Pravno, ne moralno.
Poštarji ubijajo s pismi.
Slabo je v spalnici, brez
denarja.
Vlaganje vame gradi
blagostanje.

Peter Pitambar Pangerc

Za eno samo zvezdico

Prednost je to,
da lahko popolnoma iztegnem noge,
ko stojim na mrazu

in oblikujem besede,
da mi sedajo na brado.
Človečno.

Karmiss

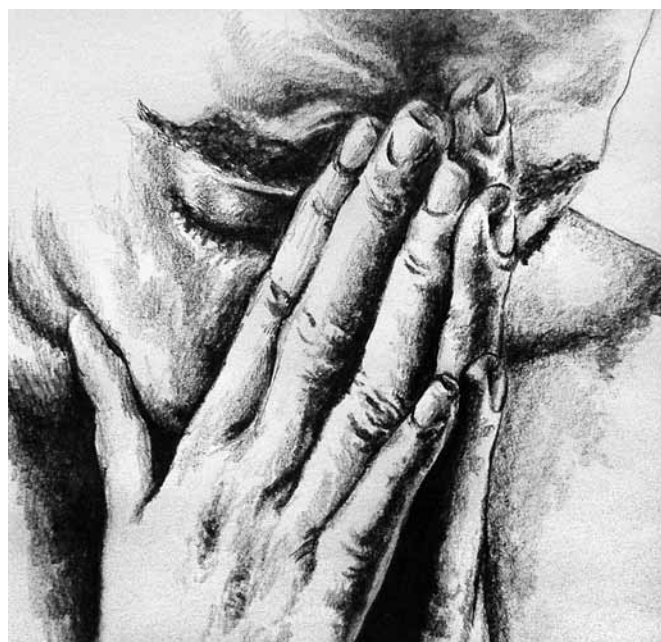
EMIČNOST IN UM PROTI HLADU NAŠEGA ŽIVLJENJA

*Kako ničev je bil svet in
kako strašna si bila ti,
učiteljica, smrt,
ko si umrl
skozi nas,
prepoznimi
za tvoje življenje.*

06
KRALJI
ULICE

In memoriam Tadeju Klemenčiču - Tediju, 1981 - 2012

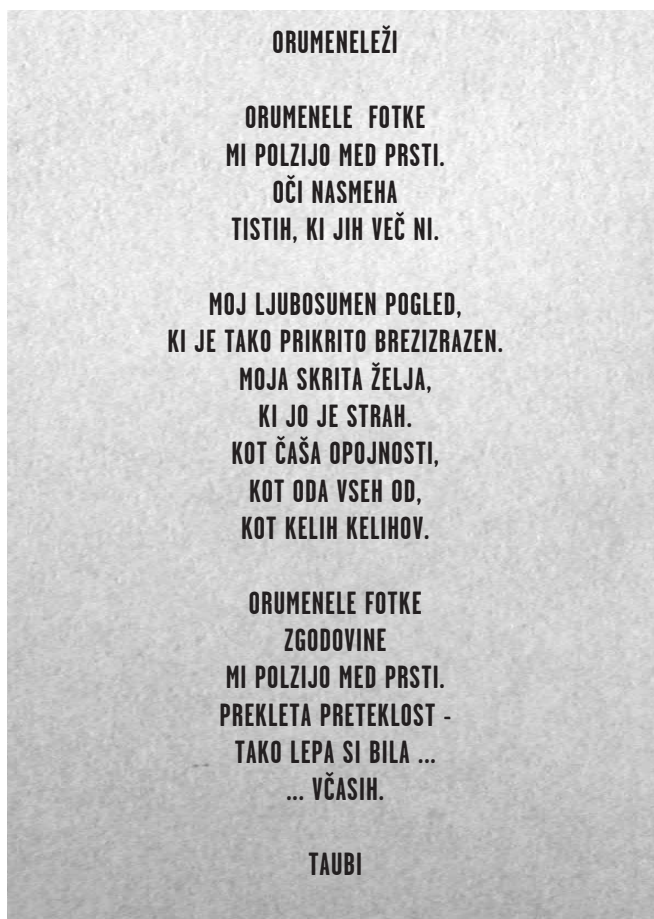
Post mortem klic na policijsko postajo. Med prvimi stavki, ki jih je izrekel glas na telefonski številki vodje policijske postaje, je bil »Družina ga je zapustila«. Mlad moški z duševnimi težavami je po prvi diagnozi zdravnice umrl zaradi podhladitve; predhodno je bil tam v gozdu tudi puščen s strani bližnje sorodnice; ob smrti je ležal na premočenih tleh v tanki spalni vreči in s praznimi konzervami pa zогlenelim lesom okoli sebe; zadnje dni je bil zaradi verbalnega nasilja tudi ob edini vir komunikacije s svetom in nov obrok hrane. Opozorilo bližnji sorodnici, ki je neformalno prevzela »upravljanje« z njim, je bilo pozno, a ne bi bilo prepozno, če bi naletelo na takojšen ustrezen odziv. Poleg sicer neformalno odgovornih iz sorodstva (mlademu moškemu opravilna sposobnost ni bila odvzeta), ki niso pravočasno ukrepali, nas je bilo še nekaj drugih, ki bi morda lahko preprečili tragedijo: policija, ljudje s črpalke, kamor je pokojni hodil po hrano, in drugi, ki smo vedeli, vedele, kaj se dogaja, a je bila naša obveščenost necelovita, zadržki pred posegom v zasebnost sorodstva preveliki, odzivi sorodnice pa tako zavajajoči, da so zadržali poziv policiji ali centru za socialno delo. Čeprav glede na kasneje pridobljene informacije ni bilo veliko možnosti, da bi to delovalo ... »Zadeva« je prišla na Okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici. Pogovor z razumevajočo tožilko je razkril, da ne morejo nič, ker gre samo za vprašljivo osebno moralno držo sorodnice. In da se sorodstvo v takih primerih velikokrat izčrpa. Četudi je oboje res, pa je mnogo premalo, da bi se s tem »primer zaključil«. Opisana smrt odpira precej vprašanj glede družbenih podsistemov in je obenem pomembno simbolno sporočilo za vse nas. Le-to presega tragično usodo mladega bitja, ki ga je presvetlilo malo ljudi in človeških sredin. Njegovi ranjenosti, osebnostni negotovosti, ki sta se stopnjevali do končne (samo)destrukcije, je botrovala trda tradicionalna norma ospoljenja, norma, kako biti »pravi moški«. Iz tega zornega kota je njegova zgodba podobna tistim, ob katerih jokamo, čeprav so fiktivne in jih gledamo na filmskem platnu ali televizijskem ekranu. Se na tem mestu ni ustrezno vprašati, v kolikšni meri medijske popularizacije tradicionalnih spolnih vlog delujejo družbeno regresivno? In škodljivo na osebnih in medosebnih ravneh. Zagovorniki »prave moškosti« in »prave ženskosti« bi končno že morali prevzeti odgovornost za svoje konstrukte o določeni »naravi« spolov. Vzeti lekcijo iz antropologije, ugotoviti, da je »narava« žensk in moških spremenljiva, vselej odvisna od družbenega in kulturnega okolja. Druga razsežnost, na katero kažeta pokojnikovo življenje in njegov odhod onkraj, so zakoreninjene predstave o duševni bolezni (v našem primeru shizofreniji) kot dani psihični bolezni, ki pač potrebuje medicinsko obravnavo, ne pa (tudi) preizpraševanja njenih socialnih in širših družbenih

virov ali kar vzrokov. Kogice, ki delujejo na področju duševnega zdravlja, opozarjajo na tovrstne pomanjkljivosti v oskrbi duševno prikrajšanih na uradni medicinski ravni. Nevladni sektor, ki podpira ali včasih celo prevzema procese zdravljenja s sodobnimi, kompleksnimi pristopi in skrbstvenim delom, pa je finančno in s tem kadrovske podhranjen. Tu na račun presežnega dela delujejo dnevni centri in stanovanjske skupnosti, kamor bi se po ustrezni bolnišnični obravnavi (kratkotrajno zdravljenje pokojnika v Idriji je bilo uspešno!) svojci načeloma lahko obrnili, tudi s prošnjo za dnevne stike na domu. Še več, vključili bi se lahko v posebne programe za podporo svojcem in v nevladnem okviru skušali najti način za Tedijevo preživetje, četudi je bil socialno že povsem izključen in v močni obrambi pred drugimi. Ta sedaj iluzorna podoba pozitivne rešitve bi bila iz perspektive načelnih možnosti torej uresničljiva, z enim velikim manjkom, tj. problemom neobstoja kriznega reševanja duševno obolelih na obeh navedenih organizacijskih ravneh, uradnomedicinski in nevladni. Tudi to je povzročilo Tedijevo smrt. Sistemsko urejeno krizno reševanje, ki bi vključevalo informiranost policije, prizadetih in široke javnosti, bi podaljšalo njegovo in gotovo še marsikatero drugo življenje duševno obolelih. Na ta problem se lahko odzove samo država, vsaj preko namenskih sredstev. Ni tako pomembno, iz katerega zornega kota skušamo osvetliti kompleksnost opisane žalostne usode, pomembneje je zavedati se, da je v kulturne norme, kako moralno in pametno ravnati - in v sistemske rešitve ali njihov manjko vpet človeški dejavnik. S tem ne mislimo na neko univerzalno človeškost, prav nasprotno. Človeškost je pojmovno in faktično spremenljiva. V aktualnih pogojih neoliberalnega kapitalizma jo tako zaznamujejo skrajna funkcionalnost, dnevna učinkovitost v izvrševanju identitetnih vlog, stremljenje k oprijemljivim družbeno pripoznanim ciljem. Čustva in medosebna solidarnost ponikata vedoma ali spontano kot prostovoljna ali neprostovoljna žrtev ljudi, ki s(m)o postali utelešenja čistih oblastnih konstruktov potrošnika/potrošnice, državljana/državljanka, prebivalke/prebivalca Slovenije, uslužbenca/uslužbenke in obstranke/obstranca (tj. luzerja, luzerke). Organizirana in individualna etika sočutja seveda še vedno obstajata, a sta vključeni kot mašilo za manjko demokracije,

za manjko enakovrednih (enakovredno pojmovanih in udejanjenih) mest v družbi za vse, ki pač niso/nismo socializirani po vladajoči matrici. Ta vrzel v organiziranju »človeških virov« priča o družbenih delitvah, s katerimi upravlja tihi zakon izključevanja. Katastrofa izključitve na osebni ravni, ki jo bližje, manj blizu ali od daleč zaznavamo in razumemo v zvezi z umrlim, je obenem katastrofa okolja, v katerem živimo. Ni res, da smo zgolj padli v neko ureditev, ki glede medosebnih odnosov zahteva od nas najslabše, obstaja tudi slovenska specifičnost, ki se veže na družbenopolitične in družbenozgodovinske okoliščine, spodbujajoče pohlep, egoizem in zaverovanost vase in v svoj kotiček ali vrtiček. Prisluhniti usodam ali pripovedim izključenih je lahko zato samo še en izraz narcisizma in želje po pripoznanju več. Dokler na toplem in s polnimi želodci drugim razkazujemo svojo pravičnost z empatijo do mročih od mraza, podhranjenosti in zapuščenosti, smo zgolj delček hipokritske neoliberalne človeškosti, ki se na kritično situacijo sočloveka preprosto ne more ustrezno odzvati niti na individualni niti na družbeni ravni. Sestop v položaj telesno in duševno mročih, privzemanje njihove perspektive, to, kar antropologija opisuje kot emičen odnos, sodoživljanje na avtentični ravni ne da bi nase vzeli trpljenje druge osebe, samo to lahko spodbudi pravo misel - vpogled in pravo dejanje v prid izključenim, na osebnih ravneh in obenem v iskanju sistemskih rešitev. Spomniti se je treba lastnih trenutkov, ko nora lepota zimskega zvezdnega neba ni bila več dovolj za voljo do življenja. Ko sta bila hlad in lakota, bodisi telesna, duševna in duhovna bodisi zgolj duševna in duhovna tako vseobsegajoča, da bi rajši prešli v nič, kot pa se borili, borile za življenje.

Renata Šribar

07
KRALJI
ULICE

EDEN OD NAJLEPŠIH TRENUTKOV V MOJEM ŽIVLJENJU

14. 02. 2012 sem imela še zadnji pregled pri ginekologinji. Ko me je pregledala, mi je rekla: »Ja, Tanja, 4 cm, dovolj si odprta, da greš roditi. Kar v porodnišnico pejd.« Nasmejala sem se vsa vesela, pri sebi pa sem imela željo videti Aleša, preden grem v porodnišnico. Ginekologinja je zbrala še vse potrebne papirje. Odšla sem pred zdravstveni dom na Metelkovi, si vzela čas za kavico in vodo in medtem sem poklicala Aleša: »Aleš, jaz grem roditi, čas je!« Seveda sem ga počakala, saj je bila moja edina želja, da me pospremi in rabila sem še par stvari za s sabo. Kmalu je prišel in sva šla kar peš, čeprav me je skoz »dol tiščalo« - mamice bodo vedele, kaj to pomeni. Poslovila sva se, jaz sem oddala materinsko knjižico z vsemi potrebnimi izvidi in počakala. Nato je sledil pregled, dobila sem spalno srajco, svoje osebne stvari sem zložila v vrečko in odpeljali so me v porodno sobo. Nič strahu, vsa v pričakovanju. Moram omeniti, da so vse porodne sobe različnih barv, in mene so odpeljali v roza, pa niso vedeli, da pričakujem deklico. Babica me je vprašala par stvari, nakar je prišel zdravnik, me pregledal, »prepiknili« so mi mehur in približno po dobri uri se je začelo. Popadki so bili vse močnejši in pogostejši. Sodelovala sem z babico, saj je najboljša, da poslušaš. Po dobrih treh urah je prišel na svet najin biserček. O, kakšen nepozaben trenutek sreče! Babica me je vprašala, če bom prerezala popkovino - seveda sem jo. Nakar mi jo je položila na trebuh. V glavnem, pozabiš na vso bolečino. Potem so Alyo še stehali, umili ter oblekli in jo dali k meni v posteljo. Med tem sem obvestila Aleš, da sem rodila. Rekel je, da ve, da je čutil. Nekaj časa sva čakali, da so naju odpeljali v sobo. V porodnišnici sem bila od 14. 02. 2012 do 05. 03. 2012, to pa

foto: osebni arhiv

zato, ker sem na metadonu in je Alya zaradi moje odvisnosti potrebovala zdravljenje. Edino, kar sem si želela, je, da bi bila zdrava in tudi je! Danes poka od zdravja, je nasmejana in polna energije. Naporno je biti mati, a mi ni težko. Aleš naju je vsak dan obiskal. Ljubim te! Smo srečna družina.

P. S.: Bodoče mamice, NIČ STRAHU!

Tanč

Z.G.U.B.A., HUMORESKA 7. DEL

Ker sem bil od otroštva navajen na alkohol, ni bilo treba veliko, da se vrnem na stara pota. Neumnosti, ki sem jih počel pijan, bi bile več kot primerne še za eno nadaljevanje Jackassa. Saj verjetno veste, to so tisti norci, ki delajo najbolj neumne stvari. Moj izgovor je alkohol, kaj je pa njihov, pa se pri zdravi pameti ne morem domisliti. To seveda ni pripomoglo k moji priljubljenosti, je pa zdaj vsa šola govorila o meni in mojih podvigih. Smejali so se celo tisti z ničnim smislom za humor. Mene je to potiskalo samo še v hujši obup, ki ga je delno odplaknil alkohol, vendar me je obenem samo spodbujal še k večjim neumnostim. Seveda pa vse ni bilo črno, saj se je zaradi tega vame zagledala neka sicer starejša punca, ki so se ji moje dogodivščine zdele pristrčne. Edini problem je bil, da je bila na glasu kot »lahka«. Pač, moja sreča. Če je že na obzoru

kakšen obet za vezo, je to z »lahko žensko«. Ne pride v poštev, da bi imel boljšo alternativo. Ampak jaz ne bi bil jaz, če tudi iz tega ne bi bilo nič. Punca je kmalu vrgla oči na novo obetavno tarčo, ki je popustila njenim čarom, jaz pa domov na »hand job«. Še vedno pa sem imel svoje knjige, ki so mi pomenile edino tolažbo. Zelo kmalu so se zaradi mojih traparij začele tudi težave v šoli. Moje že tako ne ravno blesteče ocene so začele strmo padati. Vse je doseglo vrhunec, ko sem se brez hlač sprehodil po šoli, pijan seveda. Sicer nisem prišel daleč, saj sem kmalu prekrižal pot varnostniku. Še sreča, da se je vse dogajalo med uro in ni bilo preveč očividcev. Posledica - ukor pred izključitvijo.

Marko Nakrič

REMONT IV.

Centraški del remonta je bil končan in potem je sledila po vseh markacijskih poteh le še pot v reintegracijo. Sicer naj bi to bil »piece of cake«, pa to ni bilo tako lahko - naenkrat ... kot da bi dobil metek v čelo. Kaj metek! Cel rafal!

Naenkrat ... Si predstavljate, da plezate v steni in se vam naenkrat okruši oprimek pod prsti stopal?! Si ne predstavljate?! Pa saj je vseeno - naenkrat sem obvisel sredi ničesar. Naenkrat sem visel sredi velike nule, ko se nisem mogel premakniti nikamor. Vse smeri so bile nedosegljive, jaz pa sem bil tam nekje na vrvi.

Možganski vrtiljak je nabijal kot obseden. Kot brezglavi idiot sem se oprijel nečesa, kar vsekakor ni prihodnost. V bistvu sem hotel ostati v sedanjosti. Hotel sem na hitro presekati ta hudičev gordijski voz in stvar bi bila urejena. Jaz pa rešen. Toda nikdar se ne konča tako, kot si človek želi. Končal sem na psihiatriji.

Očitno je bil to še zadnji delček mozaika mojega življenja. Očitno mi je res le še to manjkalo. V reintegraciji je vodja te etape upajoče izrazil željo, da me tam sestavijo. Če ne drugega, sem dobil za spremstvo do psihiatrije nekoga, s katerim sem se lahko odkrito pogovarjal. Nekoga, ki ni bil obremenjen z menoj in jaz ne z njim.

Pa je to vse? Je bila res vsa skrivnost le v pogovoru? V skladanju besede? Ne vem. Morda bom nekoč zvedel.

Taubi

Tiška Žurga-Zahler

TATU ZGODBA

Tri zvezdice imajo simboličen pomen, in sicer ponazarjajo prve tri črke imena moje punce, prve tri črke imena moje velike ljubezni, ki jo ljubkovalno kličem K...! Poleg tega me črnijo na

foto: MG

foto: Zigažaga

vratu veže tudi na dobro prijateljico, ki jo imam rad kot svojo sestro, in s katero sva se skupaj tetovirala.

Jean

09
KRALJI
ULICE

NAŠA DRAGA VLADA

NAŠA »DRAGA« VLADA JE KOT SODČEK BREZ DNA,
KI SE GA NAPOLNITI NE DA.
NJIH EDINO TO »SKRBI«,
DA SE DOBRO NJIM GODI.

ZDAJ ZATAJIL JIM JE ŠE POSLUH,
DA »RAJA« NIMA VEČ ZA KRUH.

MNOGI SLUŽBE IZGUBILI SO,
ZA TO »TAJKUNI« ZASLUŽNI SO.
V SLOVENSKEM KOTLU ŽE NEKAJ ČASA BRBOTA,
ALI SE MORDA PRIPRAVLJA REVOLUCIJA?

HELENA KOREN

PRVOVRSTNI

V PRVIH VRSTAH ZDAJ SEDIJO,
SE SMEHLJAJO, GOVORIJO:
»GLEJ TA NAROD, ŠE MA GNARJE,
DA TAKOLE FAJN SE NOSI.«

TA MANDAT BO DOBRA ŽETEV,
MU DO KRAJA MOŠNJO SPRAZNIM,
POTLEJ ZGASNEM JO V KRAJ,
NAJ MU DRUGI OSLE KAŽE.

A KOT KAŽE NIMA KONCA
TALE NAŠA MOLŽARIJA,
NADATI SE JE ŠE MNOGO,
DA NAKAPLJE SE MI V ŽEP.

LJUBIM NAROD TA PONIŽNI;
RES NERAD, A VSELEJ DĀ,
NALOŽIM MU ŠE BREMEN,
DOKLER SEM ŠE V PRVIH VRSTAH.

LOJZE SMOLE

KDO PRAVI, DA NA KONCU TUNELA NI LUČI? JE, V AVSTRIJI.

MESTO ZA VSE

V BUDIMPEŠTI ARETIRANIH TRIDESET AKTIVISTOV, KI SE ZAVZEMAJO ZA PRAVICO DO NASTANITVE

19. januarja 2013 so brezdomni aktivisti in njihovi podporniki zasedli prazno stavbo v budimpeštanskem 7. okrožju. Zahtevali so institucionalizacijo pravice do nastanitve in razširitev sistema socialne podpore pri le-tej namesto kaznovanih ukrepov in prenatrpanih zavetišč. Aktivisti so bili aretirani in kaznovani z globo za prekršek, ker niso upoštevali navodil policije.

foto: arhiv iniciative Mesto za vse

»Ne bomo odšli, dokler vlada in lokalne oblasti ne bodo začele resno jemati mase brezdomnih in revščine pri nastanitvenih pogojih,« je izjavil Jenő Keresztes, eden izmed brezdomcev, ki so zasedli prostore. »Tu smo zato, da bi ljudi opomnili, da obstaja približno deset tisoč praznih stavb, kjer bi brezdomni lahko našli svoj dom. Večina stavb je v privatni lasti, toda lokalne oblasti v veliki meri nosijo odgovornost, da tako dolgo niso bile v uporabi. Namesto da bi poskrbeli zanje, jih puščajo razpadati. Stavba, ki smo jo zasedli, bi lahko služila kot dom vsaj desetim družinam,« je dodal Jutka Lakatosne, eden izmed brezdomnih aktivistov. Tem je na pomoč priskočilo ducat mladih aktivistov, ki so pred vhodom naredili živi obroč, prav tako jih je podprla skupina protestnikov na drugi

strani ceste, ki se je ves čas večala. Skandirali so slogane kot: »Nastanitev, ne zapor!« in »Pravica do nastanitve za vse!« Vodja nepremičninske agencije lokalnih oblasti si je prišel ogledat hišo in protestnikom razložil, da lokalne oblasti nimajo nikakršne odgovornosti do brezdomcev, niti do zapuščene hiše. Čez nekaj ur je prišla policija in aretirala precejšnje število ljudi, ki so blokirali vhod. »Nimam pravice do nastanitve in niti osnovnega človeškega dostojanstva, imam le začasno dovoljenje, da ostanem v sicer prazni stavbi, ki ni ogrevana. Ne borim se le zase, temveč za to, da bi tudi ostalim omogočil dostopno, dostojno nastanitev v zdravih pogojih, ki bi si jo lahko privoščili. Mi vsi si želimo, da vlada in lokalne oblasti prevzamejo odgovornost za prej naštet,« je izjavil László Dombovari, brezdomni aktivist. Na Madžarskem trenutno milijoni ljudi trpijo zaradi najrazličnejših, v osnovi neustreznih oblik nastanitve. V Budimpešti jih deset tisoč živi na javnih prostorih ali v zavetiščih. Približno pol milijona družin živi na območjih, kjer je njihova nastanitev ogrožena in vsako peto gospodinjstvo zaostaja s plačili za najemnino zaradi pomanjkanja virov preživetja. »Mesto za vse« (organizacija, ki se zavzema za možnost nastanitve za vse, člani pa so tako brezdomni kot tisti, ki se borijo z nastanitvenimi problemi in njihovi podporniki - op. uredništva) podpira njihove zahteve. »Pravzaprav smo organizirali že nekaj protestnih pohodov, da bi javnost opomnili na prazne stavbe in zahtevali uporabo le-teh, protestirali pa smo tudi v težnji po uzakonitvi pravice do nastanitve in za ustanovitev učinkovitega sistema socialne podpore tega. To ne pomeni zagotovljene

foto: arhiv iniciative Mesto za vse

brezplačne nastanitve s strani države, temveč ustanovitev in vzdrževanje pravičnega dostopa do nastanitve za vse člane družbe.«

Aktivisti pobude Mesto za vse

VERBALNO NASILJE Z VPRAŠAJEM NA KONCU JE POGOSTO HUJŠE OD TISTEGA, KI IMA NA KONCU KLIČAJ.

Jurij Kunaver

V SLOVENIJI VRE

V uredništvu KU smo sklenili, da v dogovoru z avtorji in logično ob njihovem soglasju, ne da bi kakor koli posegali v tekst, poročamo iz različnih demonstracij, ki so v več ločenih dogodkih skupaj z demonstranti preplavili ulice slovenskih mest.

Sledeči opisujejo dogajanje iz dne 26. 11. 2012.

Tudi jaz sem bil med pridržanimi »huligani« na Drugi mariborski vstaji. Ko smo se morali razbežati izpred mariborske občine, in nas je policija potiskala proti jugu, smo postali ujeti na Glavnem trgu. Ko je policija začela letati s konji in ščiti med množico, smo se s prijatelji

odločili, da gremo v lokal na Glavnem trgu in počakamo, da se zadeve umirijo, saj so policiji drveli proti Glavnemu trgu iz vseh strani. Kar nekaj časa smo čakali v lokalu in ko sva s prijateljem videla, da je zunaj že vse mirno (moje pridržanje je vidno na posnetku RTV SLO, kjer je lepo razvidno, da se nič ne upiram in da je trg že popolnoma prazen, razen policistov), sva stopila iz lokala in so do naju prileteli specialci, naju brez razloga vkleli in peljali na pridržanje. Da sva res bila ves čas v lokalu, lahko potrdijo tudi nekatere priče, ki so se tudi zatekle v ta lokal. Niso naju peljali skupaj, saj je bila kareta že polna

in sem sam moral počakati na naslednjo. Z menoj je bil starejši zelo umirjen gospod in ne vem kakšen človek ga lahko zamenja za huligana. Tudi večina pridržanih je imela podobne zgodbe. Policisti so v veliki večini prijeli napačne ljudi. Rad bi pa povedal, da so policisti na postaji opravili svoje delo zelo korektno, po ulicah pa so divjali večinoma policisti iz drugih krajev in njihovo ravnanje je lepo vidno na videoposnetkih, ki krožijo po internetu.

Lep pozdrav, I. D.

Nova pričevanja iz MB - 3. 12. 2012

Tkalec Nataša - Natawe: Bi res radi vedeli, kaj se dogaja v Mariboru? Kot sem napisala prej pred 5 urami ... pridem domov iz protestov, kjer so nas tisti policaji, ki ščitijo barabe ala Kangler, razkropili na žnj smeri, ko so se zagnali proti nam in me kliče nekdo iz sinovega telefona, da ga je našel na trgu, kjer smo protestirali (sin je star 18 let) ... seveda se takoj odpravim tja in z zlo slutnjo na policijo, kjer mi povejo, da so ga zadržali zaradi kaljenja javnega reda in miru ... potem sem stala na policijski postaji, kjer mi neka ženska razloži, da bo pridržan 48 ur, ker je imel kocko v roki!? Povem, da smo prišli na mirni protest, da sem bila zraven, da ni bilo kock in mi še dalje trdi enako! Povem dalje, da je moj sin od svojega sedmega (7!) leta vegetarijanec, da ne pohodi niti črva, pa mi dalje trdi isto! Pred tem pa sem slišala, ko so se med sabo pogovarjali, da je bilo treba pridržati toliko in toliko ljudi in jim napisati položnice, da se povrne ŠKODA, KI JE BILA POVZROČENA V MARIBORU! Ko je prišel ven eden od tistih, ki so ga izpustili, je povedal, da je videl mojega sina, da ima razbit nos in da se je drl, da ima astmo, ko so ga imeli na tleh in brcali po njem ... ! Policaji ... tisti, ki ščitijo MIRNE PROTESTE?!? Kangler, nimaš pojma, kaj te čaka! Tudi ti imaš otroke! Se zaveša tega? Če se mojemu sinu kaj zgodi od poškodb, te čaka enako! Jaz, Nataša Tkalec, mati treh otrok!!! FUCK Kangler in cel njegov zarod in kurčevi policaji!

foto: Žigažaga

Protesti v Mariboru 26. 11. 2012

Darko K.: Danes sem doživel našo državo ... tako direktno ... zadela me je v oči ... tam, kjer najbolj peče, tam, kjer oslepiš ... nasprejali so me kot podgano ... daratizacija v pravem pomenu besede ... celo uro sem si izpiral oči na WC-ju ... (hvala punc, ki sem jo uspel v tej uri enkrat videt) ... pomagala mi je tako z besedami »samo voda pomaga« kot z vzpodbudo ... zaradi nje mi je bila vsaka minuta dosti krajša ... naši policiji in naši državi pa le to ... nisem vrgel ene kocke, nisem bil nasilen eno sekundo, nisem pomislil, da je to boj malega človeka z oblastjo ... no, vsaj upal sem, da to razumete ... do danes ... od danes vem, da ste le orodje oblasti in da ste sposobni pohodit tudi pikapolonco, če vam vaši gospodarji tako

naročijo. Prosim delite to naprej, da še slepi odprejo oči.

Aleš B.: Dragi someščani, sodržavljan! (piše Mariborčan)

Pravkar sem prišel domov, bil sem od 21. ure priprt na policijski postaji v Vošnjakovu. Ob 20.30 sem se vračal iz službe domov, ker stanujem v centru mesta. Srečam brata in prijatelja, kramljamo, debatiramo o dogodkih. Nenadoma začne teči množica pred policisti, začnemo teči tudi mi. Policisti začnejo spuščati solzivec, del nas stisnejo v podhod. S ščitom policist udari dekle poleg mene in rečem policistu, če se mu to zdi normalno, da pretepajo ženske. Naenkrat me za ovratnik potegne en policist, dvignem roke, mu rečem: »Ne upiram se.« V zahvalo dobim s pendrekom po hrbtu in nogi, nato me vržejo na tla in vklenejo roke na hrbtu. Peljejo me do policijskih vozil v bližini, zapišejo moje podatke. Česa sem obtožen? En policist vpraša drugega: »Čuj, kaj naj totemu napišem?« Drugi reče: »Pa piši mu 22.« (ne vem, kaj to pomeni). Nato mene in še tri fante odpeljejo na policijsko postajo v Vošnjakovu. Na policijski postaji živi kaos. En policist pravi: »Odpeljite tote štiri dol.« Pride drugi, reče: »Doli je vse zasedeno.« Pride tretji, reče: »Kaj delajo toti tu?« Skratka, nihče sploh ni vedel, kaj naj z nami. Potem so nas pustili vkljenjene (čeprav se ni nihče upiral ali bil kar koli nasilen, pobegniti pa tako nimaš kam, če bi že kdo hotel) približno 1 uro, na kar sem prosil, naj nam snamejo lisice. Po kaki uri prošelj se nas en policist usmili in nam snamejo lisice. Potem čakamo še kako uro, da sploh pridemo na vrsto za zaslišanje. Na zaslišanju izvem, da sem obtožen prekrška zoper javni red in mir, ker sem policiste udarjal v ščit (!). S hrbtom obrnjen proti njim? Spomnite se zadnjih protestov, ko je skupina možakarjev na čelu z mestnim svetnikom Tomažem Barado prišla na Rotovski trg. Eden od njih je brcnil v policijski ščit (poglejte video posnetke). In kaj se je zgodilo? Nič. Odkorakali so domov. Zakaj njih niso vkljenili in odpeljali, kot so mene? Pred zakonom vsi enaki? Še nekaj dogodkov na policijski postaji: 18-letni fant pravi, da je alergik in da komaj diha zaradi solzivca. Niti robčka mu niso dali, jaz sem mu dal svoje robčke. Mimo pride policaj (o njem še kasneje) in se zadere nanj: »Vtihn, pa bodi tu pri miru!« Pripeljejo 16-letnega fanta, vkljenjenega, z odrgrinami na obrazu. Pa kaj je ta mulc res tak kriminallec, da mora vkljenjen čakati na prihod staršev? Policist, ki sem ga prej omenjal: ta mentalni pohabljenec se je svojim kolegom tam hvalil, kako je s pendrekom pretepal ljudi in to razlagal tako vehementno in nasmejeno ... Seveda on je car, saj ima pendrek v roki. Njemu nihče nič ne more. Na koncu so nas zaprli v garažno hišo policije, ker očitno niso

foto: Žigažaga

imeli dovolj prostora. Sprašujem se, ali sem del naslova tega članka »V Mariboru prijetih najmanj 25 nasilnežev, poškodovanih pa 15 ljudi«. Sem jaz med tistimi nasilneži? Kako 25? Na postaji nas je bilo vsaj 50. Vozili pa so ljudi tudi na druge postaje (Tabor). V kakšni državi mi živimo? Kaj se je zgodilo z našo Slovenijo? Zaradi skorumpiranega župana protestiramo na ulicah! Pa kam smo prišli? Policija izvaja nasilje nad državljan! Kam smo prišli? Policiji so stvari ušle popolnoma izpod nadzora. Slišal sem možakarja, ki je razlagal, kako je 10 policistov pretevalo enega protestnika. Celo njihov »šef« je vpil »Stoj!« in jih komaj pomiril. Pa kaj je s temi policaji? Niso pred kratkim jokali, kako hudo jim gre? Takrat smo jim državljan stali ob strani, zdaj pa nam vračajo na ta način? Sem zaposlen, oče dveh otrok. Od danes naprej kriminallec. Verjemite mi, to, kar se dogaja v Mariboru, je začetek. Je začetek osvoboditve naše države, ki so nam jo ugrabili. Ugrabili tisti, ki danes z milijoni evrov na domačih in tujih računih govorijo, kako je treba varčevati. Tisti, ki nad nas pošiljajo policijske horde zakompleksanih policistov. Ampak, naj bo vsem jasno, ne glede, ali so levi ali desni, zeleni ali pisani: GOTOVI SO!

Daniela P.: Tudi jaz sem bila na mirnih protestih, na Trgu svobode in pred MB občino. Vse je bilo mirno, morda kakšna petarda in steklenica, vse, dokler niso »vkorakali« specialci in nad nami policijski helikopter, iz katerega je odmevalo: POLICIJA VAM UKAZUJE, DA SE RAZIDITE, KER BOMO V NASPROTNEM PRIMERU UPORABILI REPRESIVNA SREDSTVA. Takrat so se pričeli vzkliki in žvižgi, na drugi strani pa stiskanje obroča policije okoli nas. Takrat sem spregledala, da živim v policijski državi, kjer mi policija UKAZUJE, kje lahko stojim in hodim in zame se je s tem dajanjem v Sloveniji končala DEMOKRACIJA.

Lep pozdrav

P. S. Ko smo zvečer razlagali o tem 8-letni hčerki in ji povedali, da vsi mi plačujemo za policijo, je enostavno dejala, da naj ne plačujemo več. Ja, pa res, zakaj ne bi ta denar raje porabili za gospodarstvo, znanost, šolstvo, kulturo, zdravstvo, socialo?

NEK AJ

cestnih

ALKOHOL, LE KDO BI TEBE LJUBIL?, 15. DEL

Pride čas, ko kljub farmaciji zahrepiš po alkoholu. Še sploh, ko te življenje »obdari« z udarci usode in neuspehi. Tako se je zgodilo tudi meni. Po dobrem letu treznosti sem naredil recidiv - ponovitev bolezni. Alkoholizem je namreč bolezen. Mene je sprva motila oznaka pacient. Mislil sem si: »Saj nisem bolan, jaz samo pijem.« Zdaj šele mi je jasno, kako zelo sem se motil. Ko po dolgem času spet začutiš omamni vpliv alkohola, je čudno. Sam sem si rekel, da se bom večkrat napil in potem konec, kar pa je bil seveda račun brez krčmarja. Že po prvem kozarcu so me spreletavali mešani občutki. Po eni strani mi je prijal tako znan okus vina, po drugi pa na dan privrejo spomini in težave, ki sem jih imel zaradi pitja. Kot sem že omenil, sem se hotel samo še enkrat napiti, vendar je bila naslednje jutro žeja še močnejša in izrazitejša. Dobro bi moral vedeti, da ne bo ostalo le pri tem. Tako sem bil kaj kmalu pri starem pijanskem izgovoru – samo še ta kozarec in konec. Po tistem jih je bilo vsaj še kakih deset, po tem se seveda ničesar ne več spomnim. Spet obljuba samemu sebi - samo še danes! Ta dan je trajal mesec dni. Nekako mi je uspevalo skrivati, da spet pijem, sramota, pogledati nekoga v oči in priznati, da sem spet na poti pogube, pa je bila neizmerna. Predvsem sem bil razočaran nad samim seboj, ker sem popustil, saj sem bil zelo ponosen nase in obdobje, ko sem bil trezen. Moralni maček je bil poguben. Vendar pride trenutek, ko tako ne gre več naprej, saj se zelo kmalu začno kazati zelo očitni znaki pijančevanja. Abstinencijska kriza, spanje

do dvanajstih, neprespan videz, zadah ... Kljub vsemu sem moral iti prek samega sebe, da sem priznal. Ko sem to končno storil, sem bil na pogled trikrat hujši kot po najhujšem pijančevanju. Vedel pa sem - če hočem dobro samemu sebi, to enostavno moram storiti.

Marko Nakrič

AKROSTIH, KAJ JE TO?

Ali koga to sploh zanima?
Kaj bo to nekomu, ki ne piše rad?
Rime so lahko tudi brez akrostiha!
Od tod do večnosti, od nespečnosti do brezizraznosti!
Slalom med besedami in uživanje v drznih zavojih.
Time is in second plan!
In v cilju čaka prav vse aplavz ali dva!!
Hitrost je končno izgubila pomen,
skrajni čas za nas »počasne«, a izredno radožive!!!

Zdaj pa mi prosim lepo sporočite, če naj neham pisari ti vam.
Ali pa morda celo radi preberete, kar napišem?

Vem, da nisem nič posebnega, a morda je prav to, da se tega zavedam, kar me dela posebnega!
In seveda moja upornost!!
Sreča v nesreči je, da mi domišljije zmanjkalo ne bo NIKOLI!!!!

Pierre Odisey

HVALA

Rada bi izrazila zahvalo ljudem, ki so mi nesebično in po svojih močeh pomagali v najtežjem trenutku življenja. Moje življenje pa je tako ali tako ena dolga žalostna zgodba. Včasih je bilo malo bolje, včasih slabše, ampak ko sem ostala čisto sama v življenju, sama s seboj, se je vse podrla. Živeti v hiši s podirajočo streho, brez vode, elektrike in brez osebnih dokumentov, brez statusa prebivalca države je ena sama muka. Tisti, ki so videli, da potrebujem pomoč, so mi jo ponudili. To pa so: gospa Marija in gospod Primož, ki sta mi vsestransko pomagala, gospod Miha na vrtu, pri pripravi drv za ogrevanje bivaljsca in priskrbi z vodo. Gospod Emil mi je dovažal drva, plin in marsikaj drugega, nujno potrebnega. Zelo sem

hvaležna vsem, ki so delali ali še delajo pri Karitasu, Rdečem križu, pa tudi Kraljem ulice, ki so mi priskrbeli varno prebivališče s (trdno) streho nad glavo. Lep pozdrav!

Marija Kraljič

DOBER DAN

Za en dober, dober dan sem na čelu dobu gan' bam!
Je prijatu stopo v bran, pa je bil zaklan.
Jaz sem steku stran, čist sem bil poscan,
je gan spet reku bam, bam, k sreči meru je drugam.
Za evro Kralja dam, ker sam nikoli ne bom prodan!
Bam, bam!

Šišmiš & Miš

KAKO SE USLUGA DO SOČLOVEKA VČASIH NOČE AKTIVIRATI

Mali hrošč je komentiral:
Gor na hrbtu me srbi;
Za pomoč je noja prašal,
»da ma dost svojih skrbi.«
Vprašal je kolega čmrlja, reku, »da se mu ne da,«
ko je pika Zofka rekla, da ga bo popraskala.
Tisti hip v srečnem hrošču čiste radosti ni blo meja.
Pikapoka Zofka ima čist premajčeno telo.
Če bi tli, da srč'k se ujema, mela'b sloňovo telo.

KOMENTAR: Tale čudovita poema o srčnosti do sočloveka (v tem primeru do soživali) ne rabi niti besede komentarja. Pa vseeno nekaj stavkov. Bodimo prijazni in dobri, ustrezljivi drug do drugega - ali je ta v stiski ali pa tudi ne rabi biti. To menim, da je pesnik že velikokrat in tudi na skrajno banalen in vsem razumljiv način želel povedati širšemu bralstvu, DA SE DOBRA DEJANJA SPLAČAJO, ŠE POSEBEJ PA TAKRAT, KO OD NJIH NE PRIČAKUJEMO VEČ KOT ENOSTAVEN HVALA, pravzaprav niti tega ne. Najbolj nas nagradi dejstvo, da smo nekomu pomagali in naredili nekaj dobrega. A ne zaradi zbiranja

točk za dobro karmo ali pa da se hvalimo s tem vsem po vrsti. To bi moralo biti/je v nas. Instinktivno, brez razmišljanja o posledicah, premagati sram in strah in indiferenco do sočloveka v stiski. ZMOREMO? VAM GARANTIRAM - ZMOREMO! (Samo začeti je treba, pa bo!) Vsem vam želim sonce v duši!

Dušan D. Ožbolt starejši

SAM

Dali so me na čevelj,
čez noč ostal sem sam,
oropali so drobno dušico
nežnih sanj.

»Jebenti, spelji se!«
je grozeče zaropotal.
Glas izza rešetk domačije.
»Me slišite?
Vedno bolj pogrešam vas!«
Ranjena žalost solzé lije.

Brez strehe, kruha in ljubezni,
brez objema toplih rok,
čepprav lasje mi že sivijo,
ostal sem izgubljen otrok.

Čim prej, od jutri naprej,
iskal in našel bom košček zemlje
za svoj dom.
Spominom, ki neskončno bolijo,
svečke prižgal bom.

Katarina Kalaba

JST SEM BIL ŽE VSEPOVSOD

Ko sem po makadamu vandral pr Horjul,
mi vstavu je en kmet pa reku: »Not se vstull!«
Usedu sem se v traktor, pa sva šla kr šnel,
kadil se je za nama, kt d`b` se kej vnel,

pa me je vprašal, kam jo maham in odkod
in še, a sploh sem kje prahu že vidu tolk,
pa sem mu djal: »Lej, jst sem bil že vsepovsod,
sem bil v Dob, sem bil v Log, pa v Škofji Lok,

sem bil pr Crngrob, v Beč sem bil, v Snuvik,
pa v Fukovcih in v Šlatovcih, sem bil v Goric,
na Oljski gor sem bil, v Jeruzalem, na Križ,

se v Peklu mudil, zavlil v Paradiž,
v Zaklanc, v Krvavi Peč sem bil že jest, morilc,
prahu sem čestnega požrl za kubik!«

Matej Krevs

ANEKDOTE IZ PRODAJE

ZATO KER NISTE VSILJIV

Ker se moje prodajno mesto nahaja na zelo vidnem mestu, večkrat samo stojim s Kralji v rokah, ne da bi kaj zinil. V nekem momentu pride mimo mene mlada punca. Sicer gre naprej, vendar se kmalu vrne in mi da za Kralja 2 €, rekoč: »Všeč mi je, ker niste vsiljiv.« V teh zimskih dneh se mi večkrat zgodi, da me kdo vpraša, če me kaj zebe in tudi kako to zdržim. Moj odgovor je, da se po petih letih človek počasi navadi teh razmer. Skoraj vedno pade kakšen dodatni evro prav na račun čaja ali pa kave, ki naj me pogreje. Saj ne rečem, res mi ni ravno v užitek pri minusu stati nepremično par ur, ampak kar se mora, ni težko.

Marko Nakrič

ALTERNATIVNI PRIJEMI

Jaz: »Gospa, bi morda želeli nove Kralje? Še sveža barva je na njih.«
Stranka: »Ah, kovanček obdržite, časopis bom pa vzela, ko se barva posuši.«

Polde

SNEG

Delal sem na Trdinovi, pri avtomatih. Bil je snežen dan, ko je do mene pristopila mlada ženska in me pobarala, kako mi gre prodaja. Odvrnil sem ji, da bolj slabo, saj so ljudje zaradi snega slabe volje. Malo sva še klepetala, med drugim jo je zanimalo, če me kaj zebe, glede na to, da stojim na mestu. Seveda sem pritrdil, tako pač je, ona pa je kupila Kralja in mi zanj dala celih 20 €, čes naj grem nekaj pojest in na kak čaj, da se bom pogrel in zato kasneje lažje delal. Lepo sem se ji zahvalil.

Perice

PUŠČOBNA NEDELJA

Ko sem neke mračne nedelje, polne dežja, poskušala prodati edinega Kralja, mi je neka gospa dala deset evrov od dvajsetih, ki jih je imela v denarnici. Revijo je samo prelistala in mi jo takoj zatem vrnila. Prav polepšala mi je dan, tisto pusto nedeljo.

ŠB

HALO METRO

Ko sem nek dan prodajal Kralje v podhodu železniške postaje, v nekem trenutku do mene stopita dve Hrvatci, ki sta potrebovali taksi. Sicer sta imeli telefonsko številko Metroja, problem pa je bil, da ga iz svojih mobilov nista mogli poklicati. Zato sem pač vzel svoj mobil in poklical taksi, navsezadnje je številka brezplačna. Odpeljal sem ju tudi do mesta, kjer nas je taksi že čakal. Punci sta se mi hvaležno zahvalili, prav tako pa tudi taksist. Zatrdil sem mu, da ju nisem mogel kratko malo poslati do taksistov, ki čakajo na stranke na železniški postaji, saj bi v tem primeru plačali petkrat več.

Marko Nakrič

KRALJI IN POLICIJA

Ko sem začel prodajati Kralje, so me policaji legitimirali skoraj vsak dan. Vzeli so moje osebne podatke in nato seveda telefonsko preverili, če sem med iskanimi osebami. Moram napisati, da prodajam Kralje pred trgovino ter ne hodim po mestu in ne ustavljam ljudi kar med potjo, zato se me hitro opazi. Ne premikam se in sem, kot že rečeno, dobro viden. Kot kak kip svobode. Sedaj me policaji legitimirajo le še občasno. Z njimi nimam, razen ene izjeme, nobenih slabih izkušenj, ter jih vedno branim kadar v pogovoru nanese nanje. Pravim, da smb lahko veseli, da imamo take, kot so. Konec koncev so tudi oni ljudje in opravljajo je svojo službo.

Stripi

KULTURNI JANUAR KRALJEV ULICE

Pričetek leta 2013 smo brezdomci dobro obeležili in to, ne boste verjeli, s kulturnimi nastopi, snemanjem novega CD-ja svoje poetične, življenjske in glasbene kulture. Da, tisti 17. 1. 2013 se mi je precej globoko vsidral v dušo in srce. Pa ne samo zaradi gledališke predstave Čakalnica. Tega dne sem se namreč najprej udeležil izida knjige gospoda Tomaža Kosmača iz Idrije, ki je v knjižnici Jožeta Mazovca predstavil svoj novi roman z naslovom Varnost in maloštevilni publiki slikovito pripovedoval svoje zgođe in nezgođe varnostnika. Zanimiv, malce zadržan droben mož, malce ekscentričen (seveda) v pozitivnem smislu, nam na široko odpre svoje srce s svojo resnično zgodbo. Da, resnico zelo ceni, nič manj kot izpovedovanje svoje zgodbe. Zato doda, da so mu zaradi nekaj honorarja, ki ga je dobil za knjigo, odškrtnili že tako skromno socialno podporo na še skromnejših 180 evrov. V knjižnici mi knjižničarka pove še to, da opažajo, kako se mladi in stari kljub razvoju informacijske in računalniške tehnike celo vračajo k tiskani besedi. Dostopnost in razširjenost elektronskih medijev torej ne more izpodrinuti besede v fizični obliki, tj. knjige. Večer je bil še mlad, ko sem se poslovil. Pot me je nato zanesla v DIC, kjer je bila napovedana uprizoritev gledališke skupine OdPisani

Kraljev ulice z naslovom Čakalnica. Nisem sicer pričakoval presežka in tudi skromna dvoranica v kleti ni dosti obetala. Me je pa tja vlekla pristna radovednost. Tik pred predstavo se je v dvorano nagnetla truma študentov. In, glej, presenečenje! Najprej so nastopili naši stand up komedijanti Simon, Marko in Nina. Že ti so moje malodušje krepko obrnili v navdušenje s svojimi niti slučajno dolgočasnimi nastopi. Publika je hitro postala prešerna in razigrana. In res je bilo kaj videti. Tudi sama predstava sploh ni bila slaba. Ravno nasprotno. Se razume, da je moja kritična žilica žalostno vzela svoj konec. Z izjemo dejstva, da igra ni bila odigrana v »pravem« gledališču in s »pravimi« igralci, ji skoraj ni kaj očitati. Tudi obiskovalci so na koncu vsi po vrsti izjavljali, kako so lepo presenečeni nad tem, kar so videli. Kaj pa pravzaprav pomeni teh nekaj primerov ljudske umetnosti, umetnosti z roba, amaterske umetnosti ali kakor koli bi jih lahko imenovali? Kaj pomeni brezdomcem, da so uprizorili še lepšo predstavo kot v preteklosti in da bo naslednji nastop zanesljivo še boljši? Kaj pomeni neznanemu pesniku, glasbeniku, pisatelju in še komu, da mu je uspelo nekaj, kar lahko dejansko pokaže drugim oziroma vsaj sebi? Ne glede na to, kje si: na robu, dnu ali vrhu družbe, ustvarjalnost res pomeni nekaj posebnega. Tako med brezdomci kot

foto: Lojze Smole

med ljudmi s težavami v duševnem zdravju, invalidi in ostalimi ranljivimi skupinami ljudi opažam res velikanske umetniške, kulturne in ustvarjalne potenciale. Žal praviloma samo potenciale. Ti le redko pridejo do izraza, saj pogosto nimajo priložnosti, da bi se ideje prelile v konkretno obliko. Težava je morda tudi v tem, da tisti, ki skrbijo za takšne ljudi (organizacije, strokovni delavci ...), talenta preprosto ne opazijo. Seveda se najde tudi kaka izjema, kot so recimo Kralji ulice. Izkazala se je namreč kar lepa paleta različnih talentov. Ko gledaš vse te nasmejane in samozavestne obraze, ki jim uspe nekaj tako lepega, kot je predstava Čakalnica, ko se srečaš z odzivom publike, brez dvoma veš: splačalo se je, dobro je, uspelo mi je, znam, zmorem, vem. Takrat spoznaš, da čakalnica ni namenjena samo čakanju, ampak predvsem temu, da prideš na vrsto. Samo čakalne vrste bi pa morali malo skrajšati. Mar ne?!

Lojze Smole

PODARI OBJEM

Z istoimensko akcijo Podari objem smo se v prazničnih dneh s prijatelji objeli kar 11.856-krat in na ta način zbrali tople odeje in kavice za brezdomne. Izkupeček akcije smo včeraj predali predstavnikom društva Kralji ulice, ki so nas toplo sprejeli in nam zagotovili, da bodo odeje prišle še kako prav v teh zasneženih dneh. :-). Seveda brez vas vse to ne bi bilo mogoče, zato še enkrat hvala vsem, ki ste

si vzeli minutko časa za dobro dejanje.

Karmen Krumpestar, podjetje Red Orbit (v sodelovanju s podjetjem Barcaffe)

foto: arhiv KU

ŠPORTNA SEKCIJA: BREZDOMCI PRVIČ NA KOŠARKARSKI TEKMI UNIONA OLIMPIJE

Mi, Kralji ulice, s čimer mislim predvsem tiste, ki se navdušujemo nad vsakršnim športom, smo bili prisotni na dveh domačih tekmah ABA lige, v obeh je nastopila Union Olimpija, in sicer se je borila proti Crveni zvezdi in proti Zadrui.

Obe tekmi sta bili napeti, prva se je sicer zaključila s porazom domačinov, druga pa je bila okronana z zmago. Obakrat smo glasno navijali za naše. KK Union Olimpija nam je, kot že rečeno, prijazno omogočil ogled, saj smo vstopnice prejeli

brezplačno. K temu lahko dodam še, da je bila to res lepa gesta, ki smo jo hvaležno sprejeli. Organizatorjem se seveda priporočamo še za naprej.

Davor M.

ULIČNE ŽVRGOLJIVOSTI

V sredo 9. 1. 2013 je bil poseben dan za glasbeno angažirane Kralje in Kraljice, saj smo se po polletnih pripravah z namenom, da posnamemo CD, končno podali v studio in zabeležili v večnost naše kreativne izlive. Če smo natančnejši, nam je studio zgradil Aleš Žumer - Šembrek kar v dnevnem centru Kraljev ulice, polletne priprave pa so bile v bistvu delavnice izdelovanja instrumentov, kjer smo si pod mentorstvom Sama Kutina in Andreja Fona naredili iz recikliranih in drugih

foto: Lojze Smole

materialov svoja glasbila in se naučili igrati na njih. To so bili t. i. metalofoni (neke vrste ksilofoni, vendar iz marmornih kamnov), ektare (enostrunski instrumenti indijskega porekla z resonatorjem iz pločevinke), balunofoni (trobila iz plastičnih odtočnih cevi in balonov), piščali iz slamic in bambusa, kalimbe (zelo poseben afriški instrument, ki

ustvarja čudovite zvoke preko sploščenih kovinskih paličic), kazuji (trobila, ki se uporabljajo tudi v slovenski goveji muziki) in raznorazna lesena in kovinska tolkala, strgala, oponaševalci dežja ter podobna zvočila. V priprave je bilo vključeno tudi skupinsko muziciranje in improviziranje na omenjene instrumente, katerim so se občasno pridružile akustične kitare in redkeje tudi edini električen instrument - sintesajzer. Tovrstno žvrgolenje, kateremu so po zelo zanesljivih informacijah prisostvovali Zvezdana, Polde, Jasmina, Ibrahim, Marija, Boštjan, Andrej, Iztok, Urška, Jana, Marjan, Tjaša, Mitja in Marja, je sčasoma postalo obredno in v tej obliki - kot instrumentalne meditativne pasaže - je bilo tudi dokumentirano pri ustvarjanju našega izdelka. Skrivni orkester, ki se je oblikoval tekom delavnic in muziciranj, je na snemanju poskrbel za glasbeno podlago izbranim pesmim iz poetske zbirke Lojzeta Smoleta, ki jim je dal tudi svoj glas. Za kantavtorski hit karikaturnega opisa vpliva določene zelo priljubljene legalne opojne substance na življenje konzumenta v enem tednu, izpod peresa Janija Zupana, je bil zaslužen Polde. Kitarski uvod v preostale žvrgoljivosti na nosilcu zvoka sta odbrenkala Iztok in Mitja, iskreni in epski zaključek, za katerega lahko čisto mirno rečemo, da

foto: Lojze Smole

je konkreten pljunek oz. streznitvena klofuta vsem t. i. resničnostnim in ostalim kvazi šovom, pa je s svojo izpovedjo ob pestri zvočni spremljavi izvedel Marko. Končna bilanca devetnajstih komadov in nabitih štiriinšedemdesetih minut je zvočno zelo barvita in ponuja (od raznoraznih meditativnih potovanj, nagajivih prebliskov in otroških pesmi do resnih izpovednih izbruhov, poigravanja s stereotipi ter čistega muziciranja) lep vpogled v široke kreativne zmožnosti naših uličarjev. Hkrati pa je tudi zelo soliden neodvisen glasbeni produkt ter poslastica za ljubitelje avantgardnih glasbenih prijemov. Plošček Ulične žvrgoljivosti boste lahko nabavili pri vašem uličnem prodajalcu.

Iztok Koren

Program
Mladi
v akciji

MOVIT

KRALJI KOT VITEZI BARVITE MIZE - DELA ŠESTNAJSTIH AVTORJEV V RADENSKEM DOSOR-JU

V januarju ter v začetku februarja letos je razstaviščna avla DOSOR-ja v Radencih (Doma starejših občanov Radenci) »zasijala« v likovni lepoti kraljev oziroma vitezov. Kot smo na otvoritvi njihove

foto: arhiv DOSOR

razstave 18. januarja lahko slišali, deluje pri Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice v Ljubljani tudi posebna sekcija ustvarjalcev - likovnikov, ki so se poimenovali Vitezi barvite mize. S svojo razstavo »Obrazi« potujejo po Sloveniji in tako so svoje slike postavili

na ogled v razstaviščni avli DOSOR-ja, Doma starejših občanov Radenci. Med stanovalkami in stanovalci DOSOR-ja je predstavnik (in pisec pesmi ter aforizmov in šal) Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice, sam Kralj O'Tone Prvi, s svojo pobudo pripomogel k temu, da je do omenjene razstave sploh prišlo. Prostovoljka v DOSOR-ju, Tatjana Mijatović, je bila povezovalka otvoritvene slovesnosti, v okviru katere sta v kulturnem programu nastopila mlada glasbenika iz Glasbene šole Maestro v Gornji Radgoni, 9-letna Katarina Kerec iz Borejca s »frajtonerico« ter 8-letni Jan Rauter s trobento, ob spremljavi mamice Melite (zaposlene v DOSOR-ju) na harmoniki. K temu je svoj kulturni prispevek dodala še defektologinja Mojca Zupančič iz Maribora, ki je odrecitala svoje pesmi, posvečene brezdomstvu. Slikarska dela Vitezov barvite mize je predstavila Laura Ličer iz Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji

foto: arhiv DOSOR

ulice, številnemu občinstvu na otvoritvi razstave pa so bili na voljo tudi izvodi časopisa Kralji ulice, brošure Stripnik ter knjižica Tlakovanke (reciklirka pesmi, aforizmov in šal Kraljev & Kraljic ulice), ki je izšla lansko leto v tisoč izvodih. Sami otvoritvi razstave je sledilo prijetno družabno srečanje v razstaviščni avli DOSOR-ja, v družbi slikarskih del »Obrazi«.

Filip Matko

TANDEM - KO NA KOLESU NISI SAM

016
KRALJI
ULICE

Vir internet

večjo stabilnost so nekatere izvedbe imele spredaj še dodatno kolo, da se vse skupaj ne bi prevrnilo naprej in bi mlada dama na prednjem sedežu ne končala na tleh. Dvokolesni tandemi, kot jih poznamo danes, so se sprva imenovali »varno kolo« in so se pojavili v letih 1890. Leta 1895 je bil celo izdan patent. Še zmeraj je bil primarni namen večine teh zgodnjih tandemov ravno dvorjenje in nadaljevala se je tradicija, da ženska sedi spredaj. Moški zadaj pa je kolo krmilil preko vzvoda, ki je bil speljan do prednjega kolesa. Eno izmed posebnih različic je izdelal Ignaz Schwinn, ki je med sedeža vključil še tretji sedež za svojega sina. Tak tip tandemov z nizkim okvirjem spredaj se je obdržal daleč v leta 1900. So se pa vzporedno začeli izdelovati tudi dirkalni tandemi za moške in tandemi so postali še trojčki, četverčki ...

Zakaj sploh tandem?

1. Kolo je dejansko razširilo področje dvorjenja, saj je fantom dovoljevalo iti dlje in si poiskati nevesto izven domačega kraja. In kdo bi hotel ostati v hiši dekletovih staršev, ko je enkrat našel primerno partnerko? Dvoritveno kolo je bilo idealna rešitev, da se je mlad par lahko umaknil, in je omogočil fantu, da odpelje svojo družico na potep. Seveda bi bilo nadvse neprimerno, da bi dama gledala v izbrančev hrbet in je bilo edino razumljivo, da sedi spredaj z boljšim razgledom.
2. Skupno kolesarjenje: Ker je bilo v letih 1890 kolesarjenje na vrhuncu, je seveda bilo logično, da so tudi poročeni pari in starši z otroki z veseljem uporabljali ta nova kolesa, ki so omogočala bolj sproščeno skupno kolesarjenje.
3. Šport: Če je bilo cestno kolo na stezi hitro,

je bil tandem še hitrejši. Tandem na stezi in šprint s tandemi je bil in še vedno je (čeprav zgolj za kakšne razstave in na paraolimpijskih prireditvah) najbolj razburljivo, kar lahko vidite na stezi. Hitrosti so enkratne, celo v primerjavi z današnjimi največjimi zvezdami stez. Žal pa z visokimi hitrostmi postane tudi riziko večji in nesreče bolj usodne. Mnogo kolesarjev je končalo v bolnišnicah, kar je počasi vodilo ta šport v pozabo in izločitev iz olimpijskih iger.

foto: osebni arhiv Peter Osterveršnik

Tandem je še posebej primeren za:

1. Pare, ki uživajo v skupnem kolesarjenju, ampak partnerja nista fizično v enaki kondiciji. Na tandemu se lažje prilagodi drug drugemu in jima omogoča, da dejansko kolesarita skupaj ali sledita skupini.
2. Osebo, ki sama ne more kolesariti in bo lahko na tandemu izkusila skupinsko kolesarjenje, ki drugače ne bi bilo možno. Kolesarjenje z osebo, ki lahko vodi in se mogoče tudi odloča glede poti, hkrati gradi na zaupanju in je lahko krasna izkušnja tudi za vodilnega kolesarja.
3. Majhne otroke kolesarjev, ki pogosto ne morejo slediti odraslim in/ali niso dovolj zreli za udeležbo v prometu. S kolesarjenjem na tandemu otrok občuti/živi vse prijetne strani kolesarjenja, hkrati pa se nauči vrednote skupnih družinskih aktivnosti.

Vožnja s tandemom s prijateljem, partnerjem ali otroki je lepa povezovalna izkušnja. Obiščete lahko bližnje in bolj oddaljene kraje in razpravljate o tem, kar vidite na poti. Je lahko tudi poučna izkušnja. Z malo vaje lahko tandem obvladate in odprete nov svet kolesarjenja mnogim, ki uživajo v družbi, pa ne morejo sami na kolo.

Jeff in Michelle

Enako zgodbo sem slišal že ničkolikokrat. Ko pari odidejo na skupno kolesarjenje (vsak na svojem kolesu), v nekem trenutku moški močneje pritisnejo na pedala in dekleta ostanejo zadaj. Odziv je običajno nekaj v tem stilu: »Počutim se, kot da sama kolesarim.« In je dejansko neprijetno za oba

kolesarja. Hitrejši ne more izkoristiti svojega potenciala, ker mora čakati na partnerja, počasnejši pa je obupan, ker je zmeraj v zaostanku. Očitno je, da morata na tandem ostati skupaj in njuna moč ter potovalna hitrost se bo ustalila nekje v sredini.

foto: osebni arhiv Peter Osterveršnik

Midva uživava v času, ki ga preživiva skupaj. Za naju je kolesarjenje še ena priložnost več, da sva drug z drugim. Na ločenih kolesih, tudi če oba voziva z enakim tempom, morava zaradi razmer na cesti in gneče na kolesarskih stezah dosti časa slediti drug drugemu. Kar precej otežuje možnost pogovora. Na najinem tandem lahko cel čas govoriva. Pogovor ni mogoč zgolj v gostem prometu (zaradi hrupa) in kadar lezeva v strm hrib (zato ker sva tako zadihana). Ugotovila sva, da lahko kolesariva hitreje na tandem, kot na dveh ločenih kolesih. Na tandem imaš namreč kotaleči in zračni upor enak kot na klasičnem kolesu, s to razliko, da sta tukaj motorja dva. Po najinih izkušnjah s tem kolesom pridobiva 5–6 km/h pri enakih pogojih. Dodatna prednost je tudi v nivoju vzpodbude. Ko si skupaj na tandem in se vzpenjaš po hribu, se konstantno vzpodbujáš »še malo, saj zmoreva to!«. Še nekaj, kar sva opazila, je, da lahko hitreje štartava na tandem, kot na klasičnih kolesih. Če na svojem kolesu čakaš na semaforju, z eno nogo stojiš na tleh in čakaš na zeleno luč. Ko se zelena prižge, prvih nekaj obratov ne bo na polno moč, ker rabiš nekaj časa, da se ustališ. Na tandem to še vedno drži za kapitana, drugi kolesar pa ima noge cel čas na gonikah in je tudi takoj po štartu že 100 % pripravljen za poganjanje. Na tandem je pomembno sodelovanje, komunikacija in timsko delo. Za konec bi želela dodati: Najin primarni vzrok za kolesarjenje je, da uživava v skupnem hobiju. Ni dvoma, da sva na tandem »bolj skupaj« tako fizično kot čustveno. Za naju je bila odločitev za nakup samoumevna!

Peter Osterveršnik

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

O KOPRU IN LJUDEH

monika.buhancic@kraljilulice.org

Pred časom me je starejša gospa ustavila na cesti in me povprašala, zakaj ne napišem članka o Kopru. »A o mestu?« sem jo z zanimanjem pogledala. Odvrnila mi je: »O mestu, ljudeh, kakšni smo, kako se obnašamo do brezdomnih in tistih malo manj srečnih ... saj veste, Biba, o tem, kar ponavadi pišete, le da bi predstavili malo tudi Koper!« Kot Ljubljanka, ki sicer resda živim v Kopru že krepko čez dvajset let, se mi je najprej zdelo, da nisem ravno pravi naslov za takšno temo, toda po kratkem premisleku sem si dejala, zakaj pa ne, saj lahko opišem svoj vidik mesta in njegovih ljudi. Mogoče je to, da nisem prava Koprčanka, pravzaprav prednost, saj poznam razlike in opazujem malce bolj oddaljena in ne vezana »s popkovino«. Opisati mesto kot tako najverjetneje ne bo nobena nuklearna znanost ... opisati ljudi in njihove čare, dobre, slabe lastnosti, barvo njihove duše - no, to pa bo malce težja naloga. Ampak ker obljuba dela dolg, se bom lotila dela. Če sodelavcev pri Kraljih dlje časa ne bom kontaktirala, sem svojo nalogo najbrž bolj slabo opravila. Ha! Mesto Koper ima dva pola. Tistega starega in pristnega, na drugi strani pa bolj modernega, mondenega, ki na vsak način hoče vstret s potrošniškim časom in politiko. Glavna ulica Pristaniška zaenkrat oboje strogo ločuje pri obalni strani, na drugi pa ima to nalogo Vojkovo nabrežje. V mestu Koper živi slabih 25 tisoč prebivalcev, v celotni Mestni občini Koper (MOK) z vsemi zaselki pa kar okoli 50 tisoč in s tem spada Koper med eno najgostejše naseljenih občin v državi. Gospodarsko gledano je Koper najbolj usmerjen v turizem, vendar po mojem mnenju ne izkorišča malih biserčkov, kot so kmečki turizem, bio turizem, ponujanje rokodelskih in tipičnih izdelkov za te kraje - vse se usmerja v en sam dragulj, torej glavno mesto. V tem istem mestu pa turist po 23-ur uri nima kam na zabavo. Ne moremo, da ne bi omenili Luke, našega pristanišča, skozi katerega letno zdrvi preko 15 milijonov ton različnega blaga oz. pretovora. Veliko naredijo za vsesplošno dobro tudi mala, srednja in družinska podjetja z različnimi panogami. Kot nobeno drugo mesto tudi stari Koper ni zmogel ubežati trendu naraščanja nakupovalnih centrov in za tako majhen kraj jih imamo vsaj trikrat preveč. Le-ti pa še kar rastejo, še vedno se gradijo nova. Majhne trgovinice lahko preštejemo na prste ene roke (če sploh). Vsekakor je Koper lepo mesto, ki je nekaj tistega pristnega, starega, mediteranskega blišča izgubil, ko so se vodilni odločili, da bodo na starem kamnu raje zgradili mali Monte Carlo. Če želite doživeti Koper in vsaj del njegove zgodovine, se morate zadrževati na njegovem desnem »bregu«, kjer so vidne še starogradnje, lepa beneška arhitektura in pridih časov, ko je bil kamen glavni gradbeni material. MOK praznuje svoj praznik 15. maja - v spomin na upor v Marezigah nad Kopro

leta 1921, ki je bil eden prvih antifašističnih uporov v Evropi. Nekdo je rekel, da so mesto zidaki, ceste in antene ter da so ljudje tisti, ki mestu dajejo dušo in utrip. Se strinjam. Kakšni so torej Koprčani? Prvenstveno so v veliki večini dobri in delovni ljudje. Premagali so marsikatero težko obdobje svoje zgodovine, podjarmljeni so bili različnim gospodarjem in znajo z optimizmom zreti v jutrišnji dan. Spominjam se svojega prihoda. Najbolj me je tolažila misel, da so tu, zaradi bližine Italije, odprti in svobodomiselni ljudje. Pa sem se zmotila. Povprečen Koprčan je precej lokalpatriotski in ne sprejema najbolje drug(ačn)ih ljudi. Kljub dejstvu, da je svoj dom v Kopru našlo ogromno priseljencev iz drugih slovenskih krajev in širše, tesno sklenjen obroč okoli mestnih mej težko prebije nekdo, ki ni »pravi Primorec«. Zaradi majhnosti se ogromno ljudi med seboj pozna in nemogoče je srečati nekoga, ki ne pozna vsaj enega člana tvoje družine, kakšnega sorodnika, sodelavca ali bivšega partnerja. Spet drugič ravno ta majhnost pride prav, ker zagotovo poznaš vsaj nekoga, ki pozna ravno tistega, ki ti lahko pomaga. Tudi drugače so Koprčani ljudje s kar velikim in toplim srcem. Radi pomagajo, radi priskočijo na pomoč in zelo, zelo, zelo radi berejo Kralje, kar nam vsakodnevno potrjujejo s klici, SMS-i, maili, stiskom roke in konec koncev tudi z rednim kupovanjem časopisa. Nekako sem opazila zelo zanimiv pojav, ki vlada v Kopru, kadar je govora o brezdomnih in socialno ogroženih - sredine nekako ni. Ni tistega »ne-mnenja«. Ali razumejo, pomagajo in sočustvujejo ali pa vse takšne osebe preprosto odrivajo, jih niti pod razno ne razumejo, jih venomer preganjajo, naj gredo že delat in jih kratko malo ne marajo v svoji bližini, v svojem mestu. Župan New Yorka je na gostovanju v eni od pogovornih oddaj enkrat dejal, da so brezdomni ljudje tisti, ki kažejo pravi in iskreni utrip nekega mesta. Tudi sama sem tega mnenja. Če brezdomne skrivamo, niti slučajno to ne pomeni, da jih nimamo ... samo kozmetično bi radi olepšali nek kraj. Na koprskem območju je po zadnjem štetju nekje od 47 do 51 brezdomnih oseb. To so seveda tisti brezdomni, ki živijo na ulici in spijo v zapuščenih hišah in avtomobilih, propadlih zgradbah, stopniščih v bloku in podobnih prisilnih prenočiščih. V naš Dnevni center jih dnevno prihaja približno 12. Ko bomo prejeli podporo lokalne skupnosti, bomo ponudbo razširili in medse povabili še večje število socialno šibkejših. Začeli bomo deliti kruh in pekovske izdelke ogroženim družinam, in sicer vsako dopoldne od 08:30 do 12:00. A o tem naslednjič. Lep marec želim in obiščite kdaj Koper,

Vaša Biba

NA ZAČETKU SO BILE ZMOTNE PREDPOSTAVKE,
POTEM JE NA NJIH ZRASLA ZAHODNA CIVILIZACIJA ...

JURIJ KUNAVER

KRALJI ULICE IN OMAR NABER

V sklopu dobrodelne akcije, ki jo organizira klub oboževalcev/lk Omarja Naberja in v okviru katere bodo člani zbirali različne uporabne zadeve namenjene brezdomcem, je naš novinar opravil naslednji intervju.

018
KRALJI
ULICE

Podaj roko sočloveku
"Ker za sabo puščamo sladko sled..."
25.1. - 26.3. 2013

V sodelovanju z Društvom za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice organiziramo vseslovensko humanitarno akcijo zbiranja toplih oblačil in hrane imenovano Podaj roko sočloveku. Za več informacij nas lahko kontaktirate na sladkasled@mail.com.

Prostovoljci ekipe Sladke sledi bomo skupaj z Omarjem Naberjem na dan zaključka humanitarne akcije 26.3.2013 obiskali Kralje ulice.

Pošljite SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in prispevali boste 1 EUR za delovanje dnevnega centra za brezdomce in sofinanciranje programov društva.

sladka sled
KRALJI ULICE
OMAR NABER
www.kraljiulice.org
www.omarnaber.com

Arhiv fun kluba Omarja Naberja

Kralji ulice: Pol praviš, da ne daš 20 evrov, če ti klošar direktno reče zanje?

Omar: Ne da jih ne dam, ampak se mi zdi zahteva za 20 € že mogoče malce drzna :-). Sicer pa vedno dam, če le imam, ker vem, kako je, če si čisto brez.

Povej, kaj trenutno delaš?

Trenutno miksam svojo prihajajočo ploščo in pri tem zelo hitim, ker sem 1. februarja že na poti v London. Tam bom ostal kak mesec, potem pa bo počasi čas za izdajo mojega albuma.

Kaj počneš v Londonu?

V London hodim predvsem zaradi lastne zabave in zaradi očiščevanja duha in širjenja obzorij. Mesto, kot je London, ne pozna meja. Vsake toliko pač zapase zapustiti domače okolje, kjer smo malce zaprti zaradi naše kajnosti. A je Slovenija preveč lepa, da bi jo zapustil za vedno.

Kako zaprti?

S tem mislim predvsem na omejenost dogajanja. London je multikulturna prestolnica, kjer ni nobenih omejitev. Tam najdeš priseljence držav z vsega sveta, dobredno. Odnosi so glede na število ljudi v mestu dosti bolj brezosebni, ljudje se med sabo ne poznajo tako kot pri nas, ker nas je malo. Je pa to tudi prednost, ker drug drugemu ne gledajo v krožnik ali na vrt.

Kaj te je prineslo na Kralje ulice?

Dobrodelno sem zelo aktiven in se odzovem na vsako povabilo, kjer se dogaja kaj dobrodelnega. To me na nek način izpolnjuje. Mislim, da s tem naredim nekaj dobrega zase in za druge. Prav na Kralje ulice pa me je prinesel moj fan club, ki organizira akcijo v sodelovanju z vami. Ustanovili so dobrodelno društvo Sladka sled, s katerim bodo organizirali akcijo »Podaj roko sočloveku«. Za slogan so si izbrali stavek »Ker za sabo puščamo sladko sled ...« Seveda sem z veseljem takoj pristal, podpora mojih fanov mi ogromno pomeni.

Povej več o tej akciji?

Zbirale se bodo razne dobrine za ljudi, ki potrebujejo pomoč, na koncu pa bomo konec marca organizirali še dobrodelni koncert.

Ali bo izdaja tvojega prihajajočega albuma dobrodelno obarvana?

Absolutno. Sicer ne neposredno, vendar ko izvajalec izda novo ploščo in če jo ljudje zagrabijo, je seveda posledično tudi več interesa, takrat bom tudi lahko dobrodelno veliko bolj aktiven. Zato bi rad, da dobrodelna akcija sovpadе z izdajo albuma. Vsekakor pa se moje dobrodelno udejstvovanje ne bo zaključilo z izdajo albuma, takrat se šele začne.

Se pravi, da so te oboževalke »namočile« v vse skupaj?

Lahko bi temu rekli tako, vendar mi je to v veliko veselje. Njihova podpora je brezpogojna, tako da to z največjim veseljem tudi vračam.

Povej kaj o prihajajočem albumu?

Plošča bo zelo osebna, s poudarkom na osebnih izkušnjah, vsebovala bo pretežno pozitivno, ker sem tak tudi po naravi. Sem nepopravljiv optimist, ki ne more iz svoje kože. Plošča je zastavljena na minimalistični osnovi, z zelo ljudskimi refreni in pomenljivimi teksti. Odločil sem se, da povprečnega izdelka več ne dam iz rok, tako da smo se tudi pri produkciji zelo potrudili. Material bo za moje pojme zelo prepričljiv.

Kakšna je londonska klošarska scena?

Brezdomcev in revežev je v Londonu nešteto. Ogromno je tudi alkoholikov in odvisnikov, ki jih srečaš prav na vsakem vogalu. So veliko bolj predrzni in včasih celo vsiljivi, pri nas pa se mi zdijo spoštljivi in priljudni. Veliko raje dam nekaj drobiža nekemu, ki je do sočloveka spoštljiv, vsiljivost prav vsakega odbije.

foto: osebni arhiv

Kako vidiš prihodnost Slovenije?

Meni osebno se niti ne zdi tako slabo, kot ima morda večina predstavo. V Londonu sem preživel kar dosti časa in če sem odkrit, imamo Slovenci v resnici višji standard kot prebivalci Londona. Za nižji sloj je sicer dobro poskrbljeno, ko pa pride do priboljškov, cene nenormalno narastejo. Tudi sam v Sloveniji z glasbo dobro preživim, kljub temu da ljudje pravijo, da se od tega pri nas, zaradi izredno majhnega trga, ne da živeti. Strinjam se namreč s trditvijo, da je vsak svoje sreče kovač, torej se je treba znajti v položaju, v katerem pač si. Pri nas je to za moje pojme dosti lažje, kot recimo v tako velikem mestu, kot je London. Kot sem že povedal, sem nepopravljiv optimist in resnično mislim, da Slovenijo v kratkem čaka lepa prihodnost.

Kakšen bo Omar Naber prihodnosti?

Brez dvoma se bom celo življenje ukvarjal z glasbo, profesionalno ali neprofesionalno. Brez tega ne morem. In tudi nočem. Če sem čisto odkrit, tudi nič drugega ne znam. Všeč mi je dinamika pri delu in služba glasbenika mi je zato pisana na kožo. Za seboj bi rad pustil Sladko sled :-).

Peter Pitambar Pangerc

OD PARANOJE DO VSTAJE ZAUPANJA

Protest! Potem ko se je ljudstvo pričelo prebujati in odhajati na ulice, se nam je premnogim pričela pojavljati nekakšna ves čas prisotna prisilna misel, da je nekaj treba narediti, da se je nekako treba aktivirati, da je treba ta zanos oziroma prebujenje usmeriti še v konstruktivno oblikovanje naše družbe. Potem ko je prvi zanos malo pošel, prisilna misel pa se je še bolj intenzivirala, smo se vsi skupaj znašli v zagati, kaj narediti, kako narediti, kako se povezati. Veliko lažje je demonstrirati proti obstoječim razmeram kot pa zgraditi nove pogoje, pogoje za boljšo družbo.

Paranoja! Ljudstvo enovito vzklika »Gotof je!« Enovitosti je konec, ko se v javnosti pojavijo prvi obrazi z imeni in spregovorijo o tem, kakšne stvari so in kakšne bi naj bile. Zdi se, da »gibanje«, če ga lahko tako poimenujemo, deluje samo, dokler ga koordinira Anonimnež. Ko se pojavijo kakršna koli imena s kakršno koli agendo, je reakcija paranoična. Kdo je ta človek? Kakšne ima interese? Od kod si jemlje pravico, da govori javno in da govori, kakšne bi stvari morale biti? V vsaki osebi najdemo milijon razlogov, zakaj le-ta ne more biti glas »gibanja«. Dovolj je že, da ima oseba obraz in ime in že ni več »ta prava«. Paranoja je totalna. Samo do Anonimneža nismo skeptični, pa še do njega samo do tedaj, dokler mu ljudstvo ne bo nadelo nekih predikativ, nekih lastnosti. Četudi brez imena in obraza, bo Anonimnež slej ko prej dobil predikate. Po kuloarjih že krožijo pomisleki: Ali je Anonimnež iz kake stranke? Ali je podprt s kakšnimi spornimi finančnimi sredstvi? Ali želi biti kandidat na naslednjih volitvah? Tako nastajajo predikati: Anonimnež je strankarski. Anonimnež je finančno podprt iz nam neznanih (beri: skorumpiranih) virov. Anonimnež bo kandidat. Predikati so že v fazi oblikovanja in kmalu bodo tu. Potem tudi Anonimneža nihče več ne bo hotel imeti za svojega glasnika. »Gotof je!« v skrajni fazi postane »Gotofi smo vsi!« Absolutno nezaupanje v ime in obraz kogar koli. Vsak, ki stopi ven, po tem receptu paranoje že velja za povzpnetneža, za uzurpatorja vstaje, za bodočega politika, ki hoče k skledi.

Mi in oni! Neverjetno veliko skupin se je nenadoma pojavilo. V Mariboru je to še posebej močno prisotno. Nekakšne neformalne skupine se sestajajo/sestajamo po različnih prostorih, ki so kolikor toliko javni in jih je mogoče, uporabiti za te namene. Vsem skupinam je skupno to, da želijo vstaji dati vsebino, da želijo artikulirati konkretne vsebinske zahteve in razvojne programe. In to je tudi vse, kar je tem skupinam skupno. »Mi in vi« je zelo prisoten in skeptičnemu pogledovanju ene skupine k drugi kar ni konca. Kdo vse hodi k onim? Mi pa ne podpiramo, da bi ta in ta oseba kandidirala! Oni vabijo te in te sumljive obraze in imena? Kaj le oni »zares« hočejo? Zaenkrat je struktura na strani civilnih iniciativ, ki so se rodile po vstajah, zelo podobna strukturi naše formalne strankarske politike. Mi, vi! Mi, oni! Princip skepticizma, nezaupanja, paranoje. S tem principom ostajamo na domačih tleh, v obstoječih okvirjih. Morda se na nek sprevrtnen način počutimo domače v tej paranoji. To je občutje, ki smo ga navajeni in na katero smo vsako jutro pripravljeni. Če bi se nekega dne nenadoma prebudili v popoln svet, bi bili verjetno nanj psihološko povsem nepripravljeni. Kako bi se naše skeptične dušice odzvale na popolnoma zaupanja vredno

foto: Andrej Cvetnić

okolje? Sveta brez obilice nenehnega skepticizma si verjetno sploh več ne znamo predstavljati in v njem tudi ne bi znali živeti. Več desetletij goljufivih politikov in izkoriščevalskih menedžerjev je ljudi upravičeno pahnilo v paranojo, da nihče več ni zaupanja vreden, da se za vsakim obrazom in vsakim imenom skriva goljufija, nakana, skriti plan, zloraba. Paranoja je danes temeljno politično občutje, ki nas paralizira in onemogoča naše vsakodnevno politično delovanje.

Zaupanje! Kako od te vsesplošne paranoje, ki je na nek način upravičena, do vsesplošnega zaupanja, ki je nujni pogoj gradnje nove in drugačne družbe? Tisto, kar ta trenutek stoji med ljudsko vstajo in novo družbo, je najverjetneje pomanjkanje zaupanja. In, žal, bo verjetno prav to pomanjkanje zaupanja tisto, kar bo vstaji onemogočilo, da doseže takšne spremembe, kot bi jih lahko dosegla, če bi se spečala z zaupanjem. Zaupanje je temelj spremembe, ker gre za stavo na nekaj, kar še ne obstaja in za kar nam nihče ne more dati garancije, da bo obstajalo in da bo OK. Zaupanje je torej tista vrлина človeka, ki statično vztrajanje na obstoječem stanju lahko premakne v novo smer. Zaupati pomeni prepustiti se možnosti (možnosti in ne gotovosti!), da nekaj bo in da bo OK. In ker seveda to pomeni hkrati prepustiti se tudi možnosti, da nekaj ne bo ali da bo nekaj zelo slabo, se zaupanja po »defoltu« izogibamo. Ker želimo imeti svoja življenja pod kontrolo in si ne želimo priznati, da smo tako ali tako vselej hazarderji in da tako ali tako nikoli zares nimamo svojih življenj pod kontrolo. Torej: Zaupajmo! Nimamo kaj izgubiti! Žal pa tak apel k zaupanju ne bo dovolj. Zaupanje ni nekaj, za kar se lahko kar odločimo z danes na jutri in bo že tukaj. To je nekaj, česar se bomo morali postopno ponovno naučiti. Naučiti se zaupati sebi in drugim in naučiti se biti zaupanja vredni.

Karolina Babič, Center alternativne in avtonomne produkcije - CAAP

Gostujoči kolumnist:
Tomaž Z.

POLITIČNA STRANKA D.D.

foto: osebni arhiv

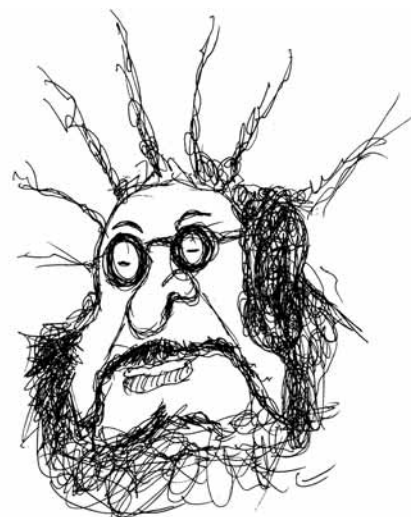
020
KRALJI
ULICE

Politične stranke so v domačem demokratičnem redu opredeljene kot združenja državljanov in državljanov, ki uresničujejo svoje politične cilje z demokratičnim oblikovanjem politične volje in s predlaganjem kandidatov oziroma kandidatov na volitvah. Stranke naj bi delovale javno, takšno naj bi bilo tudi njihovo finančno in materialno poslovanje. Da temu pri posameznih članih ali članicah pač ni tako in da se na Slovenskem v politične stranke združuje, da bi se uresničilo tudi kake druge, med prsti bolj oprijemljive cilje, dobro vemo iz črne kronike. Za piko na i je poskrbelo poročilo nadzora premoženja predsednikov parlamentarnih strank KPK, ki korupcijskih tveganj in gotovine nepojasnjene izvora bremeni predsednika največjih državnoborskih strank. Predsednika vlade v odhodu Janeza Janša in zaenkrat še trdno v sedlu župana Mestne občine Ljubljana Zorana Jankoviča. Manj pa je znano, da že od leta 2007 naprej vemo, kar je ugotovil nadzorni mehanizem Sveta Evrope za okrepitev boja proti korupciji - GRECO, in sicer da vire financiranja in svoj denar malo da ne brez izjeme skrivajo tudi same politične stranke. Da tudi slovenske politične stranke ne blestijo na področju transparentnega financiranja in poslovanja, je posledica ključnega demokratičnega paradoksa. Tako višino rednega letnega financiranja

foto: Žigažaga

strank kot predmetno zakonodajo - Zakon o političnih strankah in Zakon o volilni in referendumski kampanji - namreč potrjujejo kar poslanci Državnega zbora. Skupina držav proti korupciji - GRECO je tako že leta 2007 ugotovila, da v letnih poročilih slovenskih političnih strank ni dovolj informacij o njihovih virih financiranja in vrstah stroškov ter da stroški kampanj večkrat ne ustrezajo dejanskim stroškom oglaševanja. Zakonodaja ne ureja vprašanja posojil in ne nadzoruje dovolj različnih subjektov, povezanih s strankami, ki aktivno delujejo v volilnih kampanjah. Slovenska politično ekonomska realnost tudi je, da največji politični donatorji posameznih strank pridobivajo pomembnejše posle prek javnih naročil podjetij v državni lasti. Načeli medsebojnega ocenjevanja in pritiska, na katerih deluje nadzorni mehanizem Sveta Evrope, sta vsaj v domačem primeru zaenkrat očitno zatajili. Slovenija tako nazadnje decembra lani še vedno ni mogla poročati o kakršnem koli že napredku na področju transparentnosti financiranja političnih strank, pa čeprav jo je GRECO označil za globalno nezadovoljivo na področju izpolnjevanja priporočil. Ocene Skupine držav proti korupciji so sicer na Slovenskem slabo poznane tudi zato, ker država zamuja z objavo prevodov. Prav tako se tudi tej vladi še naprej ne mudi z obravnavo zadnjega, 19. oktobra lani sprejetega poročila, ki se sicer nanaša na preprečevanje korupcije v razmerju do poslancev, sodnikov in tožilcev pri nas. GRECO ga lahko namreč na svojih spletnih straneh objavi šele po obravnavi na vladni seji in dovoljenju vlade za objavo. Politične stranke se uradno financirajo predvsem preko članarin, donacij, financiranja iz državnega proračuna in občinskih proračunov na podlagi volilnih izidov ter povrnitve stroškov predvolilne kampanje, ki je za državnoborske volitve leta 2011 znašala 0,33 evrov na prejet glas. Toda ker volilne kampanje stanejo, a se vanje očitno izplača investirati, je večina parlamentarnih strank slabo leto in pol po prvih predčasnih volitvah v državi še vedno močno zadolžena. Pred vrati pa so

Nik - posthumno

nove predčasne volitve. Zato je ne glede na politično krizo ter vstajniške razmere v državi ustavna večina 61 poslancev konec januarja letos brez razprave sprejela sklep o zvišanju zneskov za stranke iz državnega proračuna. Od prisotnih 73 se jih je glasovanja na seji, na kateri so poslanci sicer potrdili tudi zakon o nalogah in večjih pristojnostih policije, vzdržalo 6, prav toliko pa jih je bilo proti. Politične stranke, ki so na zadnjih parlamentarnih volitvah zbrale najmanj odstotek glasov vseh volivcev, bodo v letu 2013 iz državnega proračuna prejele skupno 2,7 milijonov evrov, kar je za 342.243 evrov povišice. Največji PS in SDS največ, po 63 tisoč in 58 tisoč evrov mesečno, najmanjše zunajparlamentarne SNS, LDS in TRS pa najmanj, od dobrih 6 tisoč do slabih 5 tisoč evrov mesečno. Ne glede na to, da politična stranka ne sme delovati v gospodarskih družbah, v zavodih in drugih organizacijah ter v državnih organih, pa so stranke očitno lahko tudi uspešni pridobitni subjekti. Toda stranka ne sme delovati tudi kot vojaško ali kot oboroženo združenje, pa vseeno tako delujeta največji parlamentarni stranki, ki malikujeta svoja s korupcijskimi tveganji in gotovino nepojasnjene izvora obremenjena predsednika. Imeti politično stranko se v Sloveniji preprosto izplača. Ustanovi jo lahko 200 polnoletnih državljanov in državljanov. Člani oziroma družbeniki s svojim premoženjem za poslovanje politične stranke ne odgovarjajo, če in ko so uspešni, mu podreajo ter prirejajo zakonodajo. Konkreten profit pa začne politična stranka prinašati, ko osvoji vsaj odstotek glasov vseh volivcev.

FILMOFILIJA

Lani, sredi poletnih sončnih dni, sem se prvič znašel na filmskih delavnicah, potem pa sem se začel resno spraševati, ali raje ustvarjam. Pred kratkih sem se začel resno spraševati, ali raje gledam filme ali pa bi morda raje soustvarjal to čudovito filmsko umetnost. Georges Méliès je eden prvih ustvarjalcev, mirne duše bi mu lahko rekli tudi oče igranega filma. Ko je postavil studio z možnostjo, da odmakne streho, je s tem omogočil večji dostop dnevne svetlobe. Ne dolgo za tem je v studiu prišlo do požara, katerega neljuba posledica je bila, da so se filmski zapisi spremenili v pepel. Dve tretjini naj bi se jih vendarle ohranilo. Georges Méliès je postal priznan kot nekakšen filmski čarovnik. Ko je snemal nek prizor z dekletom, je vmes po pomoti ugasnil kamero in igralka je odšla iz kadra. Potem pa se je spomnil in kamero spet prižgal. Ko je pregledoval filmski trak, je ugotovil, da igralka čudežno izgine iz ekrana in torej po čistem naključju odkril aft efekt. Z njim se je v kasnejših filmih zelo rad igral. Njegovo delo Potovanje na luno mi je eno ljubših, upoštevajoč dejstvo, da je nastalo v letih filmskih začetkov. Filmsko ustvarjanje nasploh je kompleksna zadeva, ki jo je dobro čim bolj poenostaviti. Je pa obenem tudi umetnost, ki združuje več drugih umetnosti v eno. Tako je obenem to delo slikarjev, kiparjev, gledališča, fotografije, glasbe, stripa. Temeljna razlika ali posebnost pa je montaža, filmski prostor in dokaj naraven dialog. Svoje razumevanje ali dojemanje filma bom predstavil v več naslednjih člankih.

Žigažaga

Vir: internet

Savina

Marečare in Žigažaga

KRALJ IN KRALJ

MALI KRALJ MAREČARE

NATE SPOMNILA ME VROČA JE KOPEL
IN TIH DIM IZ MOJIH UST
POMEŠAN Z VODNO PARO
EGO MOJ, JEBI GA, JE OMEJEN
NE MISLI LE, SAMO IN NATE.
NISEM SAM, SI REČEM...IN
PRISLUH MI TUDI NISI BIL.
BITI DOBRA DRUŽBA SAMEMU SEBI:
TRANSGRESIVNA UMETNOST.
IN, DA KOŽA, KO POTUJEM, ME NE OVIRA
SE SPRAŠUJEM: WHOTHEFUCK BLEFIRA!
IN ZDRŽIM. NE BEŽIM.
NE UMIKAM SE BLAMAZAM.
NE SKRIVAM SE PRED TABO
IN NIHČE ME NI POSLAL
DA BI TEBE IZZVAL.
IN DA S TABO BOLJE BI RAVNAL?
PA KDO ZA VRAGA TE POŠILJA?

VELIKI KRALJ ŽIGAŽAGA

UMETNOST SANJ, KI NE ODLAŠA,
NE SOGLAŠA, NE GLASI IN NE RAZGLAŠA
TIHO SAM V TISTI SOBICI MOLČI
NE NAPIHUJE, NE NAPELJUJE
NE POUČARJA VELIKIH ZAČETKOV NIČA
NE NAPREDUJE, LE PRED SEBE GLEDA
SE SMEJI IN SVETU ČUDI

V PRAHU SEM NASTAL,
V PRAH SE POVRNEM
V PRAHU TEM SEM SE ISKAL
DOKLER SPET SEM NIČ POSTAL
IN NIČ PRILožNOST MI JE DAL
DA NE NAPIHUJEM
DA NE MODRUJEM

IN MOJ PRIVID RESNIČEN JE POSTAL
SAMO TI V NJEM SE NISI BAHAL,
TEBE SI KOT TO PAČ NISEM IZBRAL
BILA JE ONA,
PO KATERI BOM PRVO HČERKO POIMENOVAL,
IN NJEN GLAS REALNOST JE POSTAL,
TAKRAT, KO LETA NISEM SPAL.

IN KDO DA FAK SI TI,
KJ TI TO JE DO SRCA VZLETELO,
DA UMETNOST OMEJUJEŠ
PO NJEJ SODIŠ IN JO NAREKUJEŠ

MORDA JE ČAS, DA SE MATERIALIZMA ZNEBIŠ
MORDA ČAS, DA SVOBODO V SRCE SPUSTIŠ.
Z BESEDO SI SE POIGRAL,
UDAREC VRAČAM, DA TI BO ŽAL
DA SE BOŠ LAŽJE ZJECJAL
IN PRAVI MOŽ POSTAL.

SODOBNO PLESNA PREDSTAVA MATIJA FERLINA »DRUGI SOČASNO«

18. 1. 2013 sem si v Cankarjevem domu v Ljubljani ogledal sodobnoplesni performans, ki po besedah njegovega avtorja, mladega plesalca, koreografa in režiserja Matija Ferlina, zahteva odprtega gledalca, ki delo sprejema na različnih ravneh. V predstavi poleg avtorja nastopajo še Roberta Milevoj, Tomislav Feller, Liz Kinoshita in Claudia Fancello. Pod scenografijo se je podpisal Mauricio Ferlin, pod aktualno besedilo pa Jasna Žmak. Predstava, ki velja za sodobnoplesno, se vseskozi dogaja v razmerjih giba in besede, zvočnosti in fizičnosti, kulture in družbe in nenazadnje naše narave. Pet posameznikov se odloči in ta svet zapusti. Odnese jih v osrčje narave,

kjer kultura in družbenost še nista vpisani. Ko se usidrajo na točki, ko so vzpostavljeni pogoji za bivanje, se skupnost odloči za branje. Nenehno branje jih same sprevrže v knjige in umetnost postane del njih, ki jo izžarevajo kot družba in je njihovo izhodišče. Sčasoma jih zlomi nepredvidljiva nevarnost, izbrani kraj namreč poplavi morje, družbica posameznikov sicer odide, toda niso oropani kulturnega in človeškega, vse kar imajo, nosijo pač s seboj in v sebi, to pa jim je nemogoče vzeti. »Želeli smo narediti predstavo, ki se ne ukvarja le z našim eksperimentom slušnega in prisotnega, fizičnega, temveč tudi z vprašanji družbenosti in današnje vloge umetnosti v

foto: Nada Zgank

njej. Vsa ta izhodišča se pri predstavi, ki ima številne ravni branja, pojavljajo. Med drugim se na avtentičen način poigravamo tudi z narativo,« pravi Matija Ferlin.

MareČare

O FILMU JAZ SEM JANEZ JANŠA - KINODVOR

Ime. Vsak ima ime. V dokumentarnem filmu posamezniki, umetniki in akademiki z vsega sveta spregovorijo o pomenu in namenu osebnega imena z vidika posameznika in družbe. S slikovitimi primeri iz zgodovine, popularne kulture in »običajnega« življenja so prikazani razlogi in vzgibi za spremembo imena. Ti gledalca pripeljejo do preimenovanja, ki je odmevalo v Sloveniji in tudi zunaj njenih meja. *»Zamisel za ta dokumentarec se je porodila iz osebne izkušnje. Leta 2007 smo se trije slovenski umetniki preimenovali v Janeza Janšo. Nenadoma je bilo poleg predsednika vlade Janeza Janše v istem fizičnem in medijskem prostoru prisotnih in delujočih več različnih posameznikov s povsem enakim imenom in priimkom. Referenčni sistem imen je pričel razpadati ... Razmišljal sem o razmerjih med identiteto in poistovetenjem, mnogoternostjo in množenjem, o imenu kot vmesniku med zasebnim in javnim ter o osebnem imenu kot blagovni znamki,«* je o filmu na spletni strani zapisal režiser, seveda poimenovan Janez Janša, in razložil, da je bil osnutek scenarija za film tudi posledica številnih neposrednih izmenjav z občinstvom na predavanjih in nastopih po različnih univerzah, galerijah in muzejih po svetu. Film je med drugim dobil podporo tudi s pomočjo t. i. množičnega financiranja oz. množicanja (*crowdfunding*). V 40-dnevni spletni akciji

foto: arhiv Kinodvora

je denarna sredstva za postprodukcijo in distribucijo prispevalo 181 posameznikov z vsega sveta.

MareČare

MIHA MAZZINI: NEMSKA LOTERIJA

Lahka knjiga, ki obravnava pohlep in človeško parjenje. Avtor vse skupaj postavi v pismo potomcu in to ne najbolj posrečeno. A ne v opomin, bolj v razmislek. Navedeno tehniko goljufanja opiše zelo podrobno. Kot da, navkljub opozorilom, vzpodbuja k njej. Sicer, kaj je človek brez denarja? Manj kot človek z njim. Pa to ne zaradi pohlepa, ampak zaradi golega produktivnega dejstva, ker

iz nič je lahko samo nič. Vse ostalo pa potrebuje denar.

Peter Pitambar Pangerc

foto: Peter Pitambar Pangerc

INTERVJU Z MIŠOM ŠUŠAKOM, REŽISERJEM FILMA PRELOMNICA

Študent medicine Marko nekega večera oskrbi nepoznanega ranjenca in naslednjega dne izve, da je bil pacient udeležen v strelskem obračunu, policija pa ga še vedno išče. Sledi nepričakovan klic odtujenega očeta, ki Marka sooči z grehi starejšega brata Denisa. Čeprav bi bratu rad pomagal, se znajde pred dilemo ogrožanja ljubljenih oseb, toda še preden se dobro zave, ga kriminalno podzemlje že zgrabi s svojimi lovskami in prisili v brezkompromisen boj na življenje in smrt.

To je kratek povzetek filma, o katerem sem se pogovarjal z režiserjem Mišom Šušakom in o katerem je nastal ta zapis. Seveda lahko rečem, da sem bil sam soudeležen pri nastajanju filma. Meni samemu se je snemanje filma zdelo odlično in kakor koli že, tudi snemanje s fotoaparatom se mi zdi globoka izkušnja. Vajen sem pač različnih tehnik snemanj, vendar še nikoli s fotoaparatom. Moja izkušnja s tem je pač, da se je vse snemalo hitreje in v prijetnem vzdušju. Več o samem snemanju in zgodbah, povezanih z njim, pa v intervjuju.

Kje si dobil idejo za ta film in zakaj si ga šel snemat?

Od nastanka ideje za film je minilo že toliko časa, da se niti več ne spomnim, kako se je vse skupaj začelo. Vem, da sem se eno popoldne usedel za mizo in začel pisati.

Kje si dobil voljo, da si posnel no - budget film?

Ker sem po dolgoletnem prebivanju in zavračanju dejansko videl, da podpore ne bom dobil od nikjer, sem se odločil, da grem svojo neodvisno pot. S pomočjo prijateljev in z močno voljo mi je uspelo uresničiti

dolgoletni cilj in posneti film. Žal brez denarja, ampak mi je uspelo.

Kako je potekal proces nastajanja filma?

Snemanje je potekalo le med vikendi. Pred vsakim snemanjem pa je bilo treba vse organizirati in pripraviti, da je snemalni dan potekal brez težav. Bilo je zelo naporno, ker smo ob sobotah snemali cel dan in končali šele zvečer v poznih urah, v nedeljo pa je bilo treba spet zgodaj vstati in v enem dnevu posneti vse scene za film, ki se dogajajo na tej lokaciji.

Kako si bil zadovoljen z igralci?

Mislil, da bi morali vprašati njih. Včasih je bilo naporno, večkrat pa kar zabavno.

Imaš kakšno anekdoto s snemanja?

Teh je kar nekaj, z vsakega snemalnega dne se nekaj najde. Večkrat nas je na snemanju mimogrede obiskala policija, ki ni vedela, da snemamo film. Pri pregonu z avtomobili smo skoraj povzročili prometno nesrečo in razbili avtomobile, ki smo jih težko dobili za snemanje. Pri snemanju na bencinskem servisu si nas je med pavzo večina privoščila cigaret, ker nismo hoteli povzročiti eksplozije, smo se umaknili stran. Na koncu smo nepremišljeno stali pri ograji, kjer so bile ograjene plinske bombe.

A te je med snemanjem kdaj prijelo, da bi bil kje drugje?

Vsekakor. Ker je bil snemalni dan zelo natrpan in smo jedli bolj malo, sem si večkrat zaželel, da bi bil kje na kosilu.

Si zadovoljen s svojim filmom?

S filmom sem zadovoljen, saj mi je uspelo uresničiti želeni cilj. Posneti film in ga spraviti v kino. Tudi gledalci so bili navdušeni, saj smo od njih vsakodnevno

prejeli kar nekaj pošte.

Kakšni so bili razlogi, da si posnel film s fotoaparatom in tvoje izkušnje z le-tem?

Razlog je bil predvsem v financah. Fotoaparati so najcenejša opcija, s katero lahko kvalitetno in dobro posnameš film, videospot ... Moje izkušnje so dobre, saj s fotoaparati snemam še naprej.

Kaj bi naredil drugače?

Zdaj, ko je film končan in gledam za nazaj, bi spremenil marsikatero stvar, ampak v tisti situaciji, ko je snemanje potekalo, smo izkoristili najboljše ideje in možnosti, ki smo jih lahko.

Kaj si se naučil?

Naučil sem se veliko, predvsem, na kaj moram biti pozoren, ko bom snemal naslednji film.

Misliš delati filme še naprej?

Vsekakor. Ne oziram se na to, kaj drugi pravijo, zato bom počel stvari, ki jih želim.

Imaš že kake odzive na film, ki je sedaj v kinematografih?

Film se je predvajal v kinematografih Planeta Tuš in Koloseja Ljubljana, vendar je zaradi slabega »timinga« šel kmalu ven s sporeda. Tistim, ki so si film pogledali, je bil film všeč, ker je nekaj drugačnega od dosedanjih slovenskih filmov. Slovenski filmski kritiki so film »raztrgali«, ampak se jaz na to ne oziram. Pomembno mi je to, da je bil všeč gledalcem.

Imaš kako skrivnost, ki bi jo zaupal kraljem ulice?

Ne dovolite nikomur, da vam uniči sanje.

Andrej Pugelj

V DEŽELI MEDVEDOV DOKUMENTARNI FILM, ŠKUC

Če bi želel le tako, na hitro in suhoparno, bi napisal - pač še en dokumentarec o problematiki, ki pa konec koncev ni več problematika, temveč je že vsakdanjik življenja v Sloveniji. Živeti. Delati. Imeti službo. Imeti dohodek. Imeti človeško dostojanstvo. Besede, ki si vse bolj utirajo pot v slovar mrtvih besed, saj iz našega vsakdanjega izrazoslovja kot inteligenca bežijo v tujino. V deželi medvedov je dokumentarec, ki se osredotoča zgolj na delavce iz Bosne, ki so v Sloveniji iskali kruh, pa niso dobili niti skorje. V filmu nazorno vidimo njihove nehumane bivanjske razmere ... Toda ... Dokumentarec si je ogledalo premalo ljudi. Dokumentarca si ni ogledal niti eden tistih, ki bi si ga moral ogledati. Pa tudi če bi si ga, bi film vplival na koga izmed njih, ki živijo na račun teh delavcev? Bi kdo od kravarjev razvezal svojo dragoceno kravato, ker bi mu ogled tega filma vzel sapo? Ne. Ne bi. Vendar če bi zamenjali vloge in namesto Samirja, Emirja in Safeta iz Bosne pokazali življenje Jožeta, Lojzeta in Franca iz Slovenije, ki jih je doletelo isto kot delavce iz Bosne?! Bi bil odziv drugačen?

foto: arhiv Škuca

Dokumentarec res postavlja Hamletovsko vprašanje : Biti ali ne biti ...

Taubi

Izza rešetk:

SVOBODA ZAPRTIH

foto: osebni arhiv

024
KRALJI
ULICE

Med prestajanjem zaporne kazni postane želja zaprtih po prostosti, ki je sicer naravna človekova težnja, le miselni proces, saj zapor kot ustanova zajema vse zapornikove življenjske sfere, od fizičnega do psihičnega dogajanja in to iz prostorsko omejenega kraja, ki je omejen, varovan in nadzorovan. Ker pa je ta omejitev, kot rečeno, v nasprotju s človekovo naravo, ne preseneča, da ljudje iz zavor pridejo ven spremenjeni. Zaradi omejitev, vendar tudi zaradi svoje vesti, samoočitkov glede storjenega zločina. Sicer ga nanj nenehno spominja tudi zavod za prestajanje kazni zavora (ZPKZ), kjer obsojenec prestaja svojo kazen, a samo soočanje s kaznivim dejanjem je poseben vidik kaznovanja, saj je v človeški naravi tudi vzgib spopadanja z odgovornostjo za storjeno kaznivo dejanje. Odgovornost do krivde ima tako pomembno vlogo v procesu doživljanja nesvobode zaprtih. Obsodbo obsojenec pogosto vidi (oziroma doživlja) kot življenjski neuspeh, zaradi katerega sebe istoveti s poražencem. Zato bi v zavodih moral delovati tim strokovnjakov, ki bi zaprtim nudil pomoč v smislu psihosocialne terapije, in to ne le tiste, ki je določena z veljavno zakonodajo, ampak z aktivnimi pristopi spodbujanja samozavesti, pred tem pa z zaprtimi podrobno obravnavati kaznivo dejanje, zakaj je do njega prišlo in kakšne posledice je to pustilo na kaznovanem. Kakor tudi ustanova sama. Moralo bi se ugotavljati, ali ZPKZ deluje na obsojenca spodbudno ali le zatira že tako načeto in poškodovano samopodobo, značaj, ki bo slej ali prej (sodeč po človekovi naravi) v smislu »bega ali boja« na prostosti izbrala spet boj in potem beg. Spodbujati bi bilo treba spretnosti zaprtih, ojačati vitalne, a poškodovane značajske poteze, krepiti oziroma iskati te lastnosti tudi pri tistih posameznikih, ki teh spretnosti ne posedujejo oziroma jih niso bili sposobni (s strani družbe

ali primarnega okolja) razviti. Saj nositi breme krivde ni lahko - če bi bilo in bi bilo razumljivo, zakaj je do nje prišlo, do nje sploh ne bi prišlo. Torej, krivdo je treba znati zdržati, komentira marsikateri obsojenec po odpustu, ki je najprej malce omamljen zaradi močnih esenc svobode. A ni malo tistih bivših obsojencev, ki po odpustu običijo na omenjeni omamni točki svobode - in postanejo brezdomci. Sicer so vzroki številni, od nefunkcionalne ali razbite družine, brezposelnosti kot posledice gospodarske krize do nesprejemanja nekdanjih obsojencev v socialno okolje - stigmatizacije, ki je tudi najbolj pogost in krut, najmanj razumljiv in najbolj strah zbujajoč. Sploh če vzamemo v obzir dejstvo, da je kriminaliteta sestavni del vsake družbe. Ta vzor je eden poglavitnih razlogov za odtujenost in skrajno otežujočo resocializacijo oseb po prestani kazni zavora. Delavci v centru za socialno delo (CSD) sicer nekdanjemu obsojencu nudijo postpenalno pomoč; pomagajo mu pri iskanju dela in nastanitve, a zgolj z napotki, informativno, v okviru svojih pooblastil (ki bi vsekakor morala seči tudi v praktični del problema), kar v največ primerih ne obrodi pozitivnih rezultatov. Zato pa se krepi vojska svobodnih - brezdomstvo, v katerem se zrcali socialna izključenost kot značilnost urbanega okolja. Ta fenomen hitro naraščajočih marginalnih družbenih skupin, sploh v današnjem času recesije, se naglo širi in stalno narašča. Ja, zmajujemo z glavo, če bi se vsaj približno tako hitro krepila tudi moralna in etična načela, v današnji kar se vrednoti tiče, razkrajajoči se družbi.

Gostujoča kolumnistka Zuzanna G. Kraskova

3 LETA NA DOBU, 6., DEL ZADNJI

Če zdaj pogledam nazaj, sem največ pomoči v zaporu dobil od socialne delavke, ki sem jo že omenil, pa od psihologinje. Sva bila kar malo zaljubljena in ona je na koncu pustila službo tam, zaposlena je bila kot psihoterapevtka. Drugače sem pa k njej hodil vsak teden po dvakrat na razgovor. V bistvu je šlo za avanturico. Drugače pa od strokovnih delavcev nisem pričakoval nič, če sem iskren. Mogoče je to moj problem, jaz tako gledam na svet, morda ne znam od nikogar nič pričakovati. In itak največ lahko pričakuješ le od sebe. Na svobodi sem seveda najbolj rabil finančno sigurnost in nastanitev. Samo vse si moraš organizirati sam. Nihče te ne bo vodil od urada do urada pa ti kazal, kje naj kaj urediš. V zaporu si številka, zunaj pa tudi. Imel sem ene načrte najprej odplačati pufe, potem pa najeti si majhno parcelo in gor postaviti lesenjačo, tako leseno bajtico. Potem sem sanjal tudi o tem, da grem na ladjo, najbolj od vsega sem si pa želel v Španijo. O njej sanjam že dvajset let. Tja sem nekoč mislil it v komuno za odvajanje - zdravljenje pravzaprav, ampak potem nisem šel. Če pa bi, bi verjetno ostal tam. Podobno kot v Braziliji, kamor smo šli na svetovno prvenstvo v nogometu za brezdomce. Ampak tam vidiš,

da je po eni strani še hujša revščina kot pri nas. Dol imaš bajtice iz kartona, štiri stenice, streha je tudi iz kartona, ni vrat, namesto njih je zavesa. Otroci petih let zvečer prinese iz trgovine škatlo, se uleže pred trgovino, glavo položi na stopničko in se pokrije z odejo. 5 let star otrok. Pa sem mislil, da mi klošarimo. Mislim, da sem se po zaporu kar dobro vključil v družbo, sem optimističen, imam pa tudi veliko znanecv in prijateljev. Ko sem šel ven, nisem imel velikih ciljev, razen morda tega, da nazaj v zapor pa ne bi šel. Nekateri so me res potem, ko so izvedeli, da sem sedel, pustili na cedilu, nekateri pa tudi ne. Dobil sem tudi nove prijatelje na ta račun. Sestra me še vedno sprejema takega, kakršen sem, oče je žal že pokojni. Prva stvar, ki sem jo naredil, ko sem prišel ven, je, da sem šel v gostilno in spil dva laška, ampak ledeno mrzla in od njiju sem bil tako preč, da niti ne vem, kako sem prišel do Trebnjega. Pred odpustom, kaka dva tedna prej, je bila pri meni socialna delavka, ki mi je rekla, naj se oglašim pri njej, da bova urejala potrebne stvari. Takrat sva se zmenila za urejanje denarne pomoči. Na odpust se sam nisem posebej pripravljval, razen zadnji dan. Vstal sem ob šestih, kot običajno, in paznik mi je

povedal, da sem ob 8-ih prost. V tem času sem popil ne vem koliko kav in pokadil skoraj dve škatlici cigaret. Zdelo se mi je, da se ura sploh ne premakne in zdelo se mi je, da vse skupaj traja dlje kot cel čas, prestan v zaporu. Ko si v zaporu, ti po eni strani nič ne manjka. Imaš obroke, streho nad glavo, celo delaš lahko, pa dobiš tiste nekaj žepnine, celo drogo imaš, pa alkohol iz malinovca ... Za nič ti ni treba skrbeti. Po drugi strani si pa seveda živčen. Lahko bi rekel, da zapor tako škodi kot koristi ljudem. Koristi, ker narediš stvari, ki jih mogoče zunaj ne bi, škodi pa, ker me sistem sprejema kot manjvredno osebo. Je zapor smiseln? Kakor za koga. Morda je prilika za razmišljanje, za inventuro življenja in nove cilje, lahko je pa tudi samo začaran krog. Sam sem se vrnil v staro okolje, po moje ni bistveno, da greš drugam. Povsod te ima kdo rad, kdo te pa ne mara.

Vili

Gogijeva kolumna:

STRESNI TRENUTKI DAJEJO ŽIVLJENJU SMISEL

Kot vedno vas tudi tokrat prav iz srca pozdravljam. Kako ste mi kaj? Seveda upam in želim, da ste kar se da dobro in takšni nameravate tudi ostati. Važno je, da kljub težavam razmišljate kar se da pozitivno. Same od sebe te sicer ne bodo izginile, a lažje jih boste prenašali z nasmeškom. Verjemite mi na besedo, da je to veliko manj stresno za vaše počutje. Vsi zelo dobro vemo, da je od počutja odvisno kompletno vse. Sam bi denimo lahko dobil naziv ambasador dobre volje. Tudi sam imam en kup enih težav in ne bodo takoj izginile, jih pa lažje rešujem dobro razpoložen in brez sekirancije. Kaj čem? Sem pač flegma tip. Lahko bi bilo še slabše, lahko je pa seveda tudi bolje. Zdaj je sončno, a že naslednji hip lahko pritisne mraz. Življenje je kot vreme! Če bi se vse izteklo po planu, bi zavladal en sam dolgaj, tega pa ne maram. Enostavno ni vpisan v mojem dnevnem meniju. Obožujem majhne stresne trenutke in drobne življenjske pasti, saj menim, da me ravno to drži v obtoku, ta vsak trenutek, ki ga preživljam z odprtimi očmi. Saj ko so te zaprte, običajno spim. Če problemov ne bi bilo, bi bilo totalno brez veze. Mene enoličnost dobesedno ubija in še v nobeni službi nisem zdržal prav dolgo. To sem spoznal že v osnovni šoli, ko sem zasovražil urnik. Enostavno ne maram šablonskega življenja, saj menim, da je to životarjenje, ne pa življenje. Veste, ni važno, kako živim, važno je, da ga živim s polnimi pljuči. S tem ne pravim, da se uspevam izogniti problemom, saj se lepijo name kot muhe na drek. Prav bedna tolažba, čeprav je tudi taka bolje kot nič. Dobro, da nisem poročen in da nimam otrok, ker bi šele potem imel velikanske probleme. BRRR! Že sama misel na to me zmrazi. Veste, dragi moji, da v današnjem času podzavestno spremljam razvoj mladih družin. In boga mi ni jasno, kako preživijo. Da ne bo pomote - nisem jim fouš, prej bi dejal, da jih občudujem. Resno vam priznam, da sem bil pri matematiki vedno netalentiran osebek, a kar se pa keša tiče, pa v denarnici ne zgrešim niti za en cent. Če bi jih zgrešil deset, bi bila to prava žalitev boga, ki se imenuje denar. Osebo spoštujem keš. Resnici na ljubo me ta bog zaničuje. Smešno, a resnično. Roko na srce, vaje

sem takega življenja in ga tudi v bližnjo-daljni prihodnosti ne nameravam spremeniti. Preprosto povedano, to je adrenalin, ki je v mojem življenju zelo pomemben. Ogromno zgodb se vrti okoli lota. Ne mislim nanje. Mislim na tiste, ki bodo zadeli, in pri tem seveda tuhtam, kaj bodo naredili z vsem tem denarjem. Ljudje božji, a se vi sploh poslušate, kaj govorite? Sam tako bluzim, ko sem totalna, in se mi, logično, polovica odpusti. Bluziti pa pomeni sanjati z odprtimi očmi. Sanjati je vsekakor bolje med spanjem, saj se naslednje jutro tako ali tako ne spomniš tistega, kar si sanjal. Velika večina zaspančka s spominom na minuli dan in pomembne trenutke iz preteklosti. Sam sem pristaš tega, da vse izhaja iz naših možgančkov. Vedno in povsod najdejo rešitev, samo silit se jih ne sme. V megli česar koli že bodo delali kar sami od sebe, samo da si zagotovijo preživetje. Škodi pa vplivanje na njih. Naj pojasnim! Verjetno ste že doživeli, da neke osebe ne morete prenašati. Ne raziskujte v tej smeri, saj ne boste nikamor prišli. Velikokrat sem že napisal, da sem veliko energije vložil v razmišljanje o smislu življenja. Živeti?! Ja, samo kako? Veste, sami sebe bomo požrli. To pa nam ne sme uspiti. Morali bi strniti svoje vrste in to bi rešilo celoten planet. No, pa naj neham sejati kruto resnico, zato bom za konec raje napisal nekaj vprašanj: Imaš zelo dobro službo, denar je logičen rezultat, ampak nekaj ti vseeno manjka. Le kaj bi to lahko bilo? Morda ženska? Ali pa vsaj oseba, ki je s tabo na isti čustveni valovni dolžini. Včasih enostavno rabiš prijatelja ali pa prijateljico, pa ne zaradi spolnih užitkov, ampak čustvenih. Veste, če bi beton znal govoriti, bi imel marsikaj za povedat. No, zdaj bom pa res nehal pametovati. Povem lahko samo še, da je poanta v tem, da tudi kamen zna govorit. Sicer je zelo tih, a če se potruдиš, ga lahko razumeš. In to še kako dobro. No, za danes končujem, saj če bi moral tipkati naprej v tej smeri, bi to lahko počel še vsaj dva dni. To pa ni v skladu z mojo siceršnjo brzino. Bodite mi kar se da dobro in pomagajmo eden drugemu. Samo za vas, ekskluzivno iz moje velike spalnice, vaš Gogi!

025
KRALJI
ULICE

IN MEMORIAM - FANI ERŠTE

Januarja nas je zapustila dobrovoljna brezdomka, ki jo je širša javnost spoznala lani, ko se je nameravala potegovati za predsedniški prestol in si drznila javno kritizirati delovanje socialne države. Sam sem jo spoznal že pred desetimi leti, ko sem delal v popularnem portoroškem nočno-dnevnem klubu Pergola. Na delovnem mestu me je obiskovala celih pet let. Vse do njene smrti sva ostala v stiku, čeprav se ji moram opravičiti, saj sem bil večkrat nedosegljiv in bi si moral vzeti več časa zanj. Fani, upam, da mi oprustiš. Čeprav Novomeščanka, je oboževala Ljubljano in v njej preživela precej časa. Skoraj ne verjamem, da je niste srečali na ulici, kjer vas je ogovorila, ali na vlaku za Dolenjsko, kjer so jo poznali praktično vsi potniki. Celih devetnajst let je preživela na ulici, zato ji na našem društvu pošiljamo posthumen pozdrav v upanju, da je na boljšem in toplejšem kraju, kjer ji ni treba razmišljati o

privilegijih politikov in funkcionarjev ter o stanju socialne države. Lani je dejala: »Če bi dobila priložnost, bi rešila Slovenijo.« Tole pišem v spomin nate, Fani. Čeprav se ti je zdelo, da si sama, bi rad, da veš, da si v mislih mnogih ljudi. Odšla si in morda se bomo zopet srečali, na nekem drugem kraju, v nekem drugem življenju. We think of you.

JeanN

LUDSKA KUHNA - POPEČENE KRUHOVE REZINE

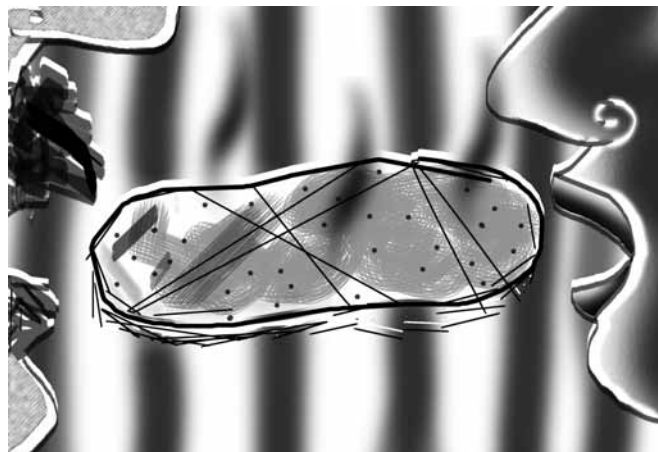
Sestavine:

narezane kruhove rezine (najboljše so tiste, stare kak dan, dva)
3 jajca
olivno olje

Priprava:

V krožniku razžvrkljamo 3 jajca in v to zmes dobro namočimo kruhove rezine (na obeh straneh), ter jih na hitro popečemo na olivnem olju, tudi tokrat iz obeh strani. Še tople postrežemo.

Helena Koren

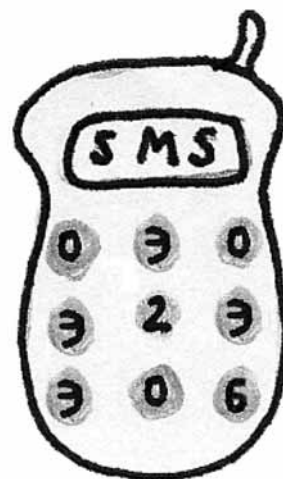

Severa

026
KRALJI
ULICE

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

27. 12.>> Hvala prodajalcu 427 (Sirius Hadi - opomba uredništva) - temnejši gospod z očali, stal je pri Mercatorju na Bavarcu - za zelo dolgo neslišano iskreno HVALA, kot je danes bilo njegovo. He made my day. Alma

28. 12.>> Vse pohvale za kuharski recept v januarski številki. :-)

30. 12.>> Lep pozdrav vsem! Že večkrat sem kupila Kralje v trgovini Baumax v BTC-ju od vljudne prodajalke št. 378 (Lea Pelc - opomba uredništva). Resnično je zelo prijazna in od nje z veseljem vzamem časopis. Lepo pozdravljam tudi vse druge prodajalce in bralce in jim želim srečnejše leto 2013. Alenka

4. 1.>> Zahvalil bi se prodajalki 54 (Anica Kozjek - opomba uredništva), mlajši preprosti ženski, ki sem jo srečal v Plavi laguni. Polepšala mi je dan. Vasja

4. 1.>> Drage Kraljice in Kralji! Zdaj že kar redno kupujem Kralje ulice, vaše zgodbe so presunljive. Čuvajte se, pazite nase. Hvala vam za vašo odprtost! Maja

10. 1.>> Zdravo Kralji ulice, hvala za vaš časopis, ste Vest, ki zasleduje kapitalistične bogataše, ki ožemajo delavca za svoj imperij. Kralji ulice, ki gledate s srcem, da se vsak goljuf in slepar od sramu obrne stran, da ga ne prepoznate. Hvala za pogum, Daniela - Obala.

13. 1.>> Najprej majhna graja vam na uredništvu. Prejšnji mesec sem namenila čestitko za vse, na katere navadno pozabimo, Kralje ulice, a ni bila objavljena. Sicer pa pohvala za moja stalna prodajalca, g. Nakriča in 065 (Milan Končina - op. uredništva), ki me vedno nasmeje s kakšno duhovito pripombo. Srečno, Andreja

2. 2.>> Pozdravljeni! Vsi vi, ki ustvarjate KU in vsi, ki ste KRALJI ulice, klanjam se vam! Ne prenesem t. i. finih, vzvišenih ljudi, ki se imajo za nekaj več. Edino vi veste, kako preživeti brez denarja, brez stanovanja, hrane, svojcev, pravih frendov. Vi veste, da je tudi ta denar, ki ga zaslužite s prodajo, prekleto težko dobiti. Zato še enkrat. KLANJAM SE VAM, Kralji! Vaša zvesta bralka Jasmina

5. 2.>> Čeprav sem bila vzgojena v duhu »brezdomci naj gredo delat« in »vse napravijo za alkohol«, rada pomagam in kupim vsak izvod Kraljev ulice. Večina si ne more predstavljati stiske in izkušenj, ki so izoblikovale prodajalce te revije, zato se mi zdi krivično, da jih obsojajo in predalčkajo. Jaz jih spoštujem, in čeprav nimam veliko denarja, rada podprem. Časopis je zanimiv, z določenimi pisci se lahko poistovetim, to mi pomaga preživeti dan in hkrati oblikovati svoje mnenje, kar je danes s pomočjo ostalih medijev, precej težko. Hvala, ker ga pišete in še naprej tako pogumno in vztrajno.

KLOŠARJI - DRAMA V NADALJEVANJIH, 3. DEL

8. prizor

Klošar Šaci z berglo pred kioskom z loto listkom in časopisom gleda številke.

Šaci: 5, 8, 9, 16, 35, 39, 22 in 1. Kaj, kaj, ne morem verjet! Zadel sem sedmico, sedmico (vpije). Ljudje božji, zadel sem sedmico!

Mimoidoči: Ja, ja, gotovo si tako pijan, da že vse narobe vidiš! Pijanec, pijanec!!

Šaci: Bodo že vidl kdo je pijanec! Pijanec gleda globoko v kozarec, ampak tale listek je samo moj in takoj ga grem prevert. (opotekaje, je pijan)

Kiosk (Spet ista zoprna prodajalka). Šaci se maje v kiosk.

Prodajalka: Prosim, prav voham vas po alkoholu.

Šaci: Veste, moja ljuba prodajalka, če boste zdaj potrdila mojo sedmico, bom od zdaj naprej hodil k vam odišavljen s parfomom.

Prodajalka: Dajte, da vidim. (preverja)

Vsa osupla reče: Zadeli ste sedmico.

Milijon evrov! Da ima tak pijanec srečo, si pa nisem mislila, gospod.

Šaci skoči v zrak, objame prodajalko čez pult in jo poljubi.

Prodajalka: Ti smrdljivi srečnež! Kaj boš pa zdaj?

Šaci: Imel bom trgovino s tehniko, kupil si bom stanovanje in prijateljem bom podaril vse, kar si bodo želeli. Pa vam bom prinesel darilo. Povejte, kaj si želite?

Prodajalka: Prinesite mi en topel šal, jesen prihaja. In en parfom po vaši izbiri.

Šaci: No, sem vas že omehčal. Denar vse omehča. Prinesem vam darilci, takoj jutri.

Nasvidenje. Kako vam je ime?

Prodajalka Suzi mi recite.

Šaci: Mene pa kličejo Šaci, drugače sem Miha.

Prodajalka: Nasvidenje in hvala.

Šaci: Nasvidenje. Zdaj pa po denar na loterijo! Juhuhu, juhuhu.

2. dejanje, 1. prizor: Na loteriji

Šaci pride še z dvema klošarjema, vsi trije se postavijo v vrsto.

Šaci (veselo): Dober dan želim.

Mimo pride uslužbenec s papirji: Prosim, kako lahko pomagam?

Šaci: Tale listek je dobiten. Imel sem srečo. Lahko še vi preverite? Saj kar ne

Tjaša Zurga-Zabkar

morem verjeti!!!

Uslužbenec: Pokažite. Takoj bom preveril, samo še malo. Res je, ste dobitnik glavne nagrade. Iskrene čestitke.

Šaci: Sedmico imam, sedmico imam.

Vsi se objemajo.

Uslužbenec (se mu malo zatresejo roke):

Res ste zadel. Še enkrat čestitam. Prosim, dajte mi TRR in davčno številko. Ostalo vam bomo mi uredili.

Šaci: Tega pa nimam. A moram vse to imet? Mi imamo tri velike nahrbtnike. A lahko kar noter spravimo?

Uslužbenec (začudeno): A ste brezdomci?

Šaci: Tako je, a od zdaj naprej nič več.

Uslužbenec: Pomagal vam bom. Pojdite najprej na banko, uredite davčno na vaši enoti in mi vse to prinesite v najkrajšem času.

Šaci (potegne ven staro, obrabljeno osebno izkaznico): Samo tole imam. Vse mi prosim napišite na listek, vse kar rabim, in vse bom uredil kot boste rekli, gospod. Najlepša hvala gospod loterist, če vam smem tako reči. Nasvidenje.

Pridem nazaj čim prej. Pejmo, sotrpini. Mi smo zdaj bogataši in nič več nas ne bo presenetilo. Samo kakšna dobra baba ali dobr vin.

Se objamejo in vsi trije zakličejo: Srečno, loto!

2. prizor: Na klopici v mestu

Šaci: Joj, kako sem zdaj vesel! Kot bi bila moja mama spet živila. Pa kaj to.

Bimbo: Denarja imaš kot je zvezd na nebu ali kot krompirja... Kaj boš zdaj naredu?

Šaci: No, najprej gremo na morje. Daleč stran. Nič več ne bom Šaci. Zdaj bom Miha Stipnjak. Gospod Stipnjak. Nič več klošar. Ljudje me bodo spoštovali. Nič več žaljivk in prosjačenja. Nič več manjvreden član te družbe. Kako hudirja sem pa res to zadel?

Cene: Zato, ker si si tako želel in imaš sreče, kot je vode in peska na svetu.

Šaci: Že vem. Pejmo do Neuma. Nekoč sem že bil tam, s starši. Prevažali se bomo z jahto in prisluškovali melodiji morja in sonca. No, sem že osladen. Še popevko bomo organizirali. Galebi bodo naši spremljevalci in v vsaki luki bomo imeli kakšno babo.

Cene: Saj nismo mornarji.

Šaci: Spijemo že toliko, kot mornarji.

Bimbo: Madonca, ali bom že dali kaj v usta al ne? Čist suhe žnablje imam. Časti kaj, bogataš. Le časti. Dajmo.

Šaci: Pili bomo vse, kar teče in ulovili vse, kar gre. Nikoli več ne bom pil poceni piva. Pili bomo Plavac Hvar vino. Travarico. Slivovico. Juhuhu. Pa pijane riti bomo namakali v slani vodi. Samo te pa ne bomo pili.

Cene: Gremo v gostilno, Čez grlo se bo pijače trlo.

Bimbo: Tako bi žlokal, da bi se po tleh valjal. Ne vem več, ali bom pil šampanjec ali pa enga za 1000 evrov. Takoj ga ruknem, da se ne zrušim od žeje! Gremo, gremo.

Vsi odidejo v gostilno.

Barbara Jozelj

INTELEKTUALEC JE OSEBA, PRI KATERI NOTRANJJI VIRI ZNANJA PREVLAJUJEJO NAD ZUNANJIMI.

JURIJ KUNAVER

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Danijela Grgić v sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije
KJE: Cankarjev dom, Prešernova 10, Prvo preddverje
KDAJ: 7. 2. - 5. 3.

KAJ: Milomir Kovačević - Sarajevo, moje mesto, moja usoda (fotografska razstava)
KJE: Cankarjev dom, Prešernova 10, Mala galerija
KDAJ: 27. 2. - 24. 3.

KAJ: Izbira - Renata Salecl
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje
KDAJ: 11. 3. ob 18.00

KAJ: Potopisno predavanje Malavi, Mozambik - Tina Grčar
KJE: Knjižnica Jožeta Mazovca, Zaloška 61, bralnica
KDAJ: 27. 3. ob 19.00

KAJ: Strokovno predavanje Alkohol kot najpogostejša droga (predava Mojca Cerkovnik - Hvala)
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje
KDAJ: 19. 3. ob 18.00

KAJ: Prostor krize - fotografski, kolektivni, izbrani, tematski, likovni projekt Eugena Borkovsky-ega v sodelovanju z galerijo Fonticus iz Grožnjana
KJE: Cankarjev dom, Prešernova 10, Mala galerija
KDAJ: 27. 3. - 5. 5.

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Predstavitve knjige poezije Mikado - Primož Čučnik
KJE: Knjižnice Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana
KDAJ: 27. 3. ob 18.30

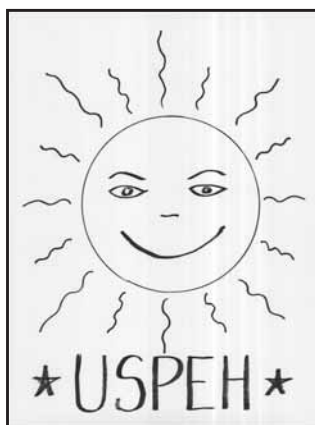
Razno

KAJ: Meditativni dogodek Večer čarobnih zvokov kristalne pojoče skleda (vodi: Ines Fugina - Malnar)
KJE: Knjižnica Fužine, Preglov trg 15
KDAJ: 21. 3. ob 19.30

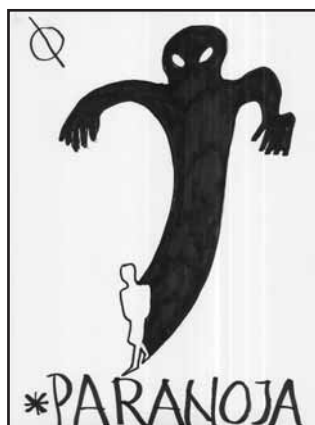
Prireditelji, vabljeni k objavljajanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

NIKOV CESTNI TAROT 2

Med zapuščino našega striparja Nika Kneza je tudi načrt za zbirko 36 kart, ki naj bi po avtorjevem mnenju prikazovale najpomembnejše pojme cestnega življenja. Vsak mesec tu objavljamo tri od teh kart. K vsaki je Nikov prijatelj Marko - Kavica zapisal še nekaj besed svojega komentarja.

Včasih je bil uspeh sodelovati, zdaj pa je uspeh samo zmaga. Več ne smem povedati, ker delam za višinske ščinkavce.

Paranoja je duševno stanje, ko te je strah vsega in ne veš, kam bi se skrili. Več ne smem povedati, ker delam za ruske vrane.

Literca je simbol propada. Več ne smem povedati, ker delam za azijske sokole.

OGLASNA DESKA

Prodajam kitaro Gibson, električno, skupaj z ojačevalcem in paket s polnilcem in notami za skladbe Guns N' Roses ter možnost, da vas brezplačno naučim igranja. Tadej: 070 633 649.

Prodajam Renault Clio Storia z vso opremo, radiom in zimskimi gumami, registriran do konca leta. Srebrne barve, letnik 2009, garažiran, cena 3000 - 3500€, pokličite na 070 633 649 ali se javite na mail: tadej.blatnik@gmail.com.

Pozdravljeni možje, bratje, fantje- pri nas dobite najrazličnejše malenkosti, s katerimi lahko razveselite svoje drage gospe in gospodične. Za rojstne dneve, praznovanja, hobi ter splošno uporabo v Posredovalnici rabljenih predmetov lahko najdete vse možno. Se vidimo na Poljanski 14.

Sem slikopleskar z dolgoletnimi izkušnjami in opravljam slikopleskarska dela z disperzijskimi in oljnimi barvami, gladim stene in bandažiram, opravljam suhomontažna knauferska dela. Lakiram tudi vrata, podboje in ograje. Sem iz Ljubljane, lahko me pokličete na tel.: 041 804 164, Mladen

Sem upokojen, vendar pripravljen poprijeti za honorarno delo: brušenje, poliranje, tesarska opravila ali kakršno koli fizično delo. Lahko me lahko pokličete na 051 344 258.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Brezdomna invalidka bi nujno potrebovala delujoči invalidski voziček. Najlepša hvala! Barbara 030 656 424

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsako sredo od 15h - 17h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Ponosno obveščamo kupce revije in vse morebitne zainteresirane, da je v prednovoletnem času izšla zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadglasov, imenovana Tlakovanke (po ceni 4 €). Sprejemamo naročila preko mejla urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, dostopna pa je tudi pri naših prodajalcih. Vabljeni k nakupu!

029
KRALJI
ULICE

PODPIRAM!

Kupka Nina Smolič je o Urški Saje povedala:

»Časopis se potrudim kupiti vsaj enkrat na mesec. Če bi ga lahko, bi ga večkrat in dodatni izvod bi podarila znancu ali znanki, da bi jih seznanila s tem, da je časopis prav zanimiv. Na žalost sem tudi sama v slabem finančnem stanju in mi je hudo, kadar ne morem prodajalca razveseliti vsaj z drobižem. Spoznala sem veliko prodajalcev časopisa in če le imam čas, z njimi malce poklepetam in jim ponudim cigareto. Z Uršo sva se še posebej zblížali in ji včasih med delom delam družbo, ona pa se mi pridruži med sprehodom moje psičke Tite.«

Prodajalka Urška Saje je o sebi povedala:

»Časopis sem začela prodajati nekaj mesecev nazaj, saj sem prehodila celo Ljubljano z namenom, da si najdem službo, saj pisanje prošenj ni rodilo uspeha. Na žalost službe nisem uspela dobiti in takrat sem se odločila, da začnem prodajati časopis. Kljub slabim izkušnjam z iskanjem službe nisem obupala in še vedno pošiljam prošnje na razpise prostih delovnih mest. Doma me spodbujata dva mladoletna sinova in mi iz dneva v dan vlivata upanje in voljo za boljši jutri. Vesela sem, da sem odkrila Kralje ulice in njihov inovativni sistem pomoči, saj ljudem s prodajo časopisa dajejo možnost, da si pomagajo sami. Med delovnim časom (če lahko tako imenujem čas, ki ga namenim prodaji časopisov) sem spoznala veliko novih ljudi. Nina je

foto: MG

ena izmed kupcev, s katero sva se še posebej spoprijateljili. Velikokrat mi podari stvari, ki jih ne potrebuje več, kot npr. sončna očala, oblačila ipd. Vesela sem, da sem jo spoznala.«

MG

Šale

Kosilo priletnih

»Janez, danes mi je pa tako toplo pri srcu!« Micka vsa raznežena zaupa možu.

»Nič čudnega, ko pa joške namakaš v juho,« odgovori Janez.

Radoslav Kolenc

Pod krinko

Sinček radovedno: »Oči, zakaj imajo kirurgi med operacijo na nosu masko?«

Oče: »Zato da jih pacienti kasneje ne bi prepoznali.«

Zmajček

Trije starčki

Prvi: »Meni drgetajo roke.«

Drugi: »Meni pa noge.«

Tretji: »Meni pa celo telo, pa še kaj zraven.«

Prvi: »Kaj pa je tisto zraven?«

Tretji: »Tisto, na kar si že zdavnaj pozabil.«

Jani Zupan

Loterija

Klošar in klošarka sta igrala loto. Pri tem dejanju ju zaloti novinarka in vpraša klošarja: »Kaj bi napravili, če zadenete sedmico?« Klošar odgovori: »Kupil bi si avto, vikend na morju in v planinah, apartma v New Yorku ter dobro seksi pičko, da bi seksal trikrat na dan!« Čeprav je bilo novinarki nekoliko nerodno, vpraša klošarko: »Kaj si pa vi želite, če vaš prijatelj zadane sedmico?« Klošarka izstreli: »Rada bi bila njegova PIČKA!«

Gregor B. Hahn

MAGIČNI LIK

pripravila: Helena Koren

Vodoravno in navpično:

- (1) Staro ime za marec,
- (2) osvobodilno gibanje v Angoli,
- (3) izdelovalec šil, tudi jelen ali srnjak z rogovoma brez odrastkov,
- (4) del kolesarske dirke,
- (5) večja ptica s temnimi lisami po belkastem trebuhu (dreskač, drozgač).

Aforizmi

Slovenija bo socialna država šele takrat, ko bodo vsi njeni državljani dobivali socialno pomoč.

Gregor B. Hahn

Ko se začne govoriti, kdo je najbogatejši namesto najpametnejši, se deželi ne piše dobro.

N2

Najhujša impotenca pri moškem je ta, da moraš vzeti viagro, če hočeš nekomu reči jebem ti mater!

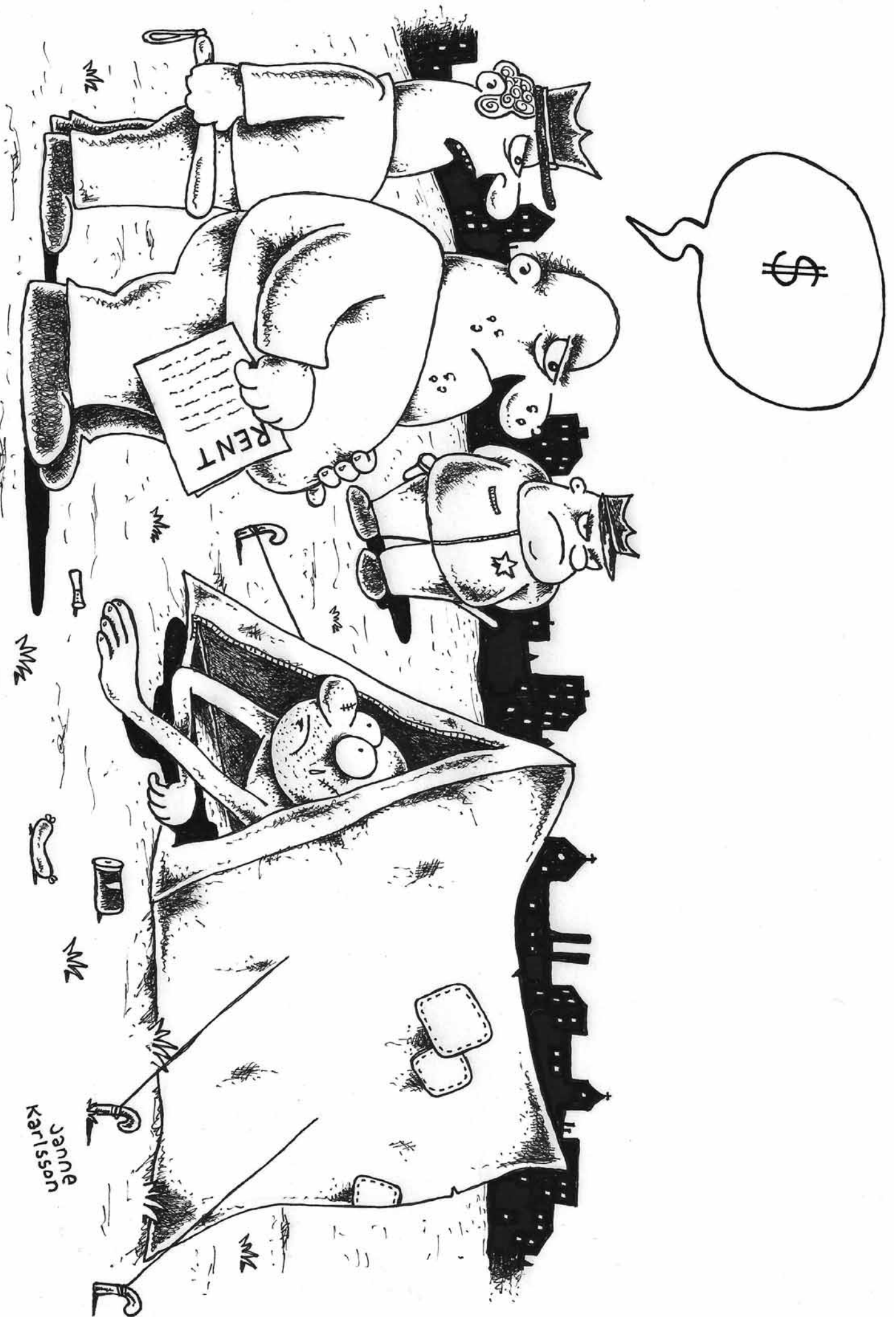
Gregor B. Hahn

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, Tlakovanke (zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadoglasov), stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« - izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja. Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki sta: Franc Modrijan iz Laz v Tuhinju in Stanislav Zupančič iz Dola pri Ljubljani.

POLDE IN ERSAD

Povsod smo.
Radi pomagali bi
In za boljši
Jutri se borimo,
A smo v vsem
Tem žal malce ne-
Enakopravni, saj
Ljudje kljub vsemu
Jutri boljši si želimo.

Ersad

